EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.9.2021
COM(2021) 574 final

2021/0293 (COD)

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse 2030. aasta poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2021) 247 final}

# SELETUSKIRI

## 1. ETTEPANEKU TAUST

### Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Komisjon võttis 9. märtsil 2021 vastu teatise „Digikompass 2030: Euroopa tee digikümnendil“ (edaspidi „digikompassi teatis“)[1]. Komisjon tutvustas oma tulevikuvisiooni ja eesmärki tagada Euroopa Liidus 2030. aastaks edukas digipööre ning selle saavutamise viise. Digipööre on äärmiselt oluline ka kliimaneutraalsele ja vastupidavale ringmajandusele üleminekuks. ELi eesmärk on olla avatud ja ühendatud maailmas digitaalselt suveräänne ning viia ellu digipoliitikat, mis võimestab inimesi ja ettevõtjaid kasutama ära võimalusi, mida pakub inimkeskne, kestlik ja jõukam digitaalne tulevik. Samal ajal tuleb toime tulla haavatavuse ja sõltuvusega ning kiirendada investeeringuid. Teatis oli vastus Euroopa Ülemkogu üleskutsele luua nn digikompass ning tugines komisjoni 2020. aasta veebruari digistrateegiale[2]. Teatises tehti ettepanek leppida kokku digipõhimõtetes, käivitada kiiresti olulised mitut riiki hõlmavad projektid ning koostada seadusandlik ettepanek, milles nähakse ette tugev juhtimine seire ja liikmesriikidega tehtava koostöö mehhanismi kaudu, et tagada edusammud – poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“ (edaspidi „poliitikaprogramm“).

Euroopa Ülemkogu rõhutas oma 25. märtsi 2021. aasta järeldustes digipöörde tähtsust liidu majanduse elavdamise, jõukuse, julgeoleku ja konkurentsivõime ning meie ühiskonna heaolu jaoks. Ülemkogu rõhutas vajadust suurendada Euroopa digitaalset suveräänsust enda määratud ja avatud viisil, tuginedes oma tugevustele ja vähendades nõrkusi ning aruka ja valikulise tegevuse kaudu, säilitades samal ajal avatud turud ja ülemaailmse koostöö. Ta märkis, et digikompassi teatis on samm ELi järgmise aastakümne digitaalarengu kujundamise suunas. Ülemkogu esitas üleskutse see kiiresti läbi vaadata, et hakata ette valmistama kavandatavat poliitikaprogrammi „Tee digikümnendisse“. Lisaks palus ülemkogu komisjonil laiendada Euroopa Liidu poliitikavahendeid digipöördeks nii Euroopa Liidu kui ka liikmesriikide tasandil ning kasutada digipöörde hõlbustamiseks kõiki kättesaadavaid tööstus-, kaubandus- ja konkurentsipoliitika, oskuste ja hariduse, teadus- ja innovatsioonipoliitika ning pikaajaliste rahastamisvahendite võimalusi.

Digikompassi teatises märgiti ka, et komisjon esitab digipõhimõtted ja -õigused Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisdeklaratsioonis, mis põhineb Euroopa Komisjoni ettepanekul. Ettepanek tugineb Euroopa sotsiaalõiguste samba kogemustele ja liikmesriikide hiljutistele selle valdkonna algatustele, eelkõige Lissaboni deklaratsioonile „Eesmärgipärane digidemokraatia“, mille algatas nõukogu eesistujariik Portugal.

Poliitikaprogrammi „Tee digikümnendisse“ eesmärk on tagada, et Euroopa Liit saavutab oma eesmärgid ja sihid meie ühiskonna ja majanduse digiüleminekul kooskõlas ELi väärtustega, tugevdab meie juhtpositsiooni digivaldkonnas ning edendab inimkeskset, kaasavat ja kestlikku digipoliitikat, mis võimestab kodanikke ja ettevõtjaid. Eesmärk on saavutada ELi digipööre kooskõlas selle visiooniga ning luua sellise tulemuse saavutamiseks selge, struktureeritud ja koostööl põhineva protsess.

---

1 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Digikompass 2030: Euroopa tee digikümnendil“ (COM(2021) 118 final/2, 9.3.2021).

2 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digituleviku kujundamine“ (COM(2020) 67 final, 19.2.2020).

Selleks on poliitikaprogrammi „Tee digikümnendisse“ raames kindlaks määratud konkreetsed digieesmärgid, mille liit tervikuna peaks kümnendi lõpuks saavutama, nagu oli esmalt kirjeldatud digikompassi teatises. Selles on sätestatud ka uudne ühine juhtimisviis liidu institutsioonide ja liikmesriikide vahelise iga-aastase koostöö mehhanismi kaudu, tagamaks, et liit saavutab eesmärgid ühiselt. 2030. aasta digieesmärgid tuginevad neljale põhisuunale: digioskused, digitaristu ning ettevõtete ja avalike teenuste digiüleminek.

Homses maailmas on meie kui ühiskonna kollektiivse vastupidavuse tugevdamiseks hädavajalikud nii baas- kui ka kõrgema taseme digioskused. Ainult digioskustega ja võimekad kodanikud ning digivaldkonna kõrge kvalifikatsiooniga töötajad on oma saatuse sepad – enesekindlad vahendite, väärtuste ja valikute osas. Kuigi loomulikult on poliitikaprogrammi „Tee digikümnendisse“ eesmärk anda kogu Euroopa Liidu elanikkonnale elementaarsed digioskused, on selles Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskaval ja digiõppe tegevuskaval[3] põhinevas programmis seatud eesmärgiks, et 2030. aastaks on 80 %-l 16–74aastastest inimestest vähemalt elementaarsed digioskused. Lisaks peaksid digiväljaõpe ja -haridus toetama tööjõudu, milles inimesed saavad omandada spetsialiseeritud digioskusi, et leida kvaliteetset tööd ja teha rahuldust pakkuvat karjääri. Samuti on vaja leevendada ELi tööjõu küberturbeoskuste suurt nappust, et kaitsta ELi küberohtude eest. Seepärast on ELil lisaks Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas sätestatud elementaarsete digioskuste eesmärgile seatud eesmärgiks, et ELis töötaks 20 miljonit info- ja kommunikatsioonitehnoloogia spetsialisti ning et meeste ja naiste arv nende seas liiguks võrdsustumise poole.

Kui oskused on vajalik eeltingimus, siis ühenduvuse kestlik digitaristu, mikroelektroonika ja võime töödelda suurandmeid on olulised võimaldavad tegurid digipöörde eeliste ärakasutamise, tehnoloogia edasise arengu ja Euroopa digivaldkonna juhtpositsiooni jaoks. Väga hea ja turvaline ühenduvus kõigi jaoks ja kõikjal Euroopas, sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel[4], võimaldab kõigil Euroopa kodanikel ja ettevõtetel digikümnendi pakutavaid võimalusi täiel määral ära kasutada. Pidevalt kasvab ühiskonna vajadus alla- ja üleslaadimiskiiruse järele. 2030. aastaks peaksid gigabitivõrgud olema mõistlikel tingimustel kättesaadavad kõigile, kes sellist kiirust vajavad või soovivad, ning kõik asustatud piirkonnad peaksid olema kaetud 5G-võrguga. Enamiku peamiste strateegiliste väärtusahelate (nagu ühendatud autod, telefonid, asjade internet, kõrgjõudlusega arvutid, servtöötluse arvutid ja tehisintellekt) keskmes on mikroprotsessorid. Seepärast peaks tehnoloogia viimasele sõnale vastavate ja kestlike pooljuhtide, sealhulgas protsessorite tootmine Euroopas moodustama aastaks 2030 väärtuselt vähemalt 20 % maailma toodangust (st alla 5 nm sõlmede tootmisvõimsus suunaga 2 nm tootmisele ja tänasest 10 korda suurem energiatõhusus). Lisaks peaks ELis olema 2030. aastaks kasutusele võetud 10 000 üliturvalist kliimaneutraalset servasõlme[5], nii et olenemata ettevõtte asukohast on tagatud lühikese latentsusajaga juurdepääs andmeteenustele.

Lisaks sellele, et kõik nimetatud tehnoloogiad on võimaldavad tegurid, on need kesksel kohal ka uutes toodetes, tootmisprotsessides ja ärimudelites, mis põhinevad andmete õiglasel

---

3 Digiõppe tegevuskva 2021–2027. Hariduse ja koolituse ümberkujundamine digiajastu jaoks (COM(2020) 624 final).

4 ELi maapiirkondade arengu pikaajaline visioon (COM(2021) 345 final).

5 „servasõlmed“ – võrku ühendatud arvutid, mis asuvad andmeid loova füüsilise lõpp-punkti lähedal (või lõpp-punktis). Servasõlmed pakuvad lühikese latentsusajaga hajutatud andmetöötlus- ja salvestusvõimalusi, ilma et andmeid oleks vaja edastada eemal asuvasse tsentraalsesse andmekeskusesse või pilvetaristusse.

jagamisel[6] andmepõhises majanduses. Siin ei tohi ühtegi ettevõtet kõrvale jätta. Ettevõtete ümberkujundamine sõltub nende võimest võtta uued digitehnoloogiad kasutusele kiiresti ja kõikjal, sealhulgas tööstuse ja teenuste ökosüsteemides, mis kipuvad ses osas praegu maha jääma. See on eriti oluline väikeettevõtete jaoks, mis moodustavad Euroopa majanduse selgroo. Seepärast peaks vähemalt 75 % Euroopa ettevõtetest olema 2030. aastaks kasutusele võtnud pilveteenused, suurandmed ja tehisintellekti ning rohkem kui 90 % Euroopa VKEdest peaks olema saavutanud vähemalt algtasemel digimahukuse. Erilist tähelepanu tuleks pöörata tipptasemele ja murrangulisele innovatsioonile, et kahekordistada Euroopas 2030. aastaks nn ükssarvikute arvu, suurendades ELi innovaatiliste kasvufirmade hulka ja parandades nende rahastamisvõimalusi.

Vähetähtis pole seegi, et 2030. aastaks peavad kõik saama täielikult osaleda internetipõhises demokraatias ja kasutada internetis avalikke teenuseid ning igaüks peab saama kasu parima kvaliteediga digikeskkonnast, mis pakub hõlpsasti kasutatavaid, tõhusaid ja personaliseeritud teenuseid ja vahendeid, mis vastavad rangetele turvalisuse ja privaatsuse nõuetele. Valitsus kui platvorm on uus viis luua digitaalseid avalikke teenuseid[7]. Eesmärk on tagada, et 2030. aastaks on Euroopa kodanikele ja ettevõtjatele internetis kättesaadavad kõik olulisemad avalikud teenused, et kõigil Euroopa kodanikel on internetis juurdepääs oma ravidokumentidele (e-terviseandmetele) ja et 80 % kodanikest kasutab e-identimise lahendust[8].

Nende eesmärkide saavutamine nõuab kõigi liikmesriikide ja liidu tasandi ühiseid jõupingutusi ning vajaduse korral ühisinvesteeringuid. See saab toimuda ainult harmoonilisel, kaasaval ja jätkusuutlikul viisil, kasutades selleks sihipärast koordineeritud lähenemist liidu tasandil. See ongi poliitikaprogrammiga „Tee digikümnendisse“ loodud uudse juhtimissüsteemi eesmärk.

See hõlmab digivaldkonna edusammude seiret ja aruandlust, mis esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule suunatud iga-aastases aruandes digikümnendi olukorra kohta („digikümnendi aruanne“). Selles jagab komisjon nõukogu ja parlamendiga oma strateegilist hinnangut ELi digipöörde kohta, soovitab liikmesriikidele tegevusi ja meetmeid ning arutab komisjoni ja liikmesriikide võetud ühiste kohustuste üle.

Euroopa digikümnendi visiooni elluviimiseks on digikompassi neljas valdkonnas vaja digisuutlikkust, mida on võimalik saavutada ainult siis, kui liikmesriikide ja ELi ressursid ühendada. Investeeringud mitut riiki hõlmavatesse projektidesse, millel on vajalik maht ja kriitiline mass, on hädavajalikud, et tööstus saaks olla innovatsiooni eesliinil ja ülemaailmselt konkureerida ning liit saaks suurendada oma digitaalset suveräänsust. Väljakutse seisneb aga selles, kuidas hõlbustada koordineerimist ning tagada tõhusad ja kiired protsessid, sealhulgas „mitut riiki hõlmavate projektide toetamiseks mõeldud asjakohaste vahendite kaudu“, nagu nõudis Euroopa Ülemkogu, et luua liikmesriikidele stiimulid oma tugevuste ühendamiseks. Kuigi on olemas mitu vahendit, on ELi vahendites lünk liikmesriikide, ELi eelarve ja erasektori investeeringute ühendamises ühist huvi pakkuvate taristute ja teenuste kasutuselevõtuks ja käitamiseks väljaspool teadusuuringute valdkonda.

---

6 FAIR-põhimõtetes on sätestatud, et sellised andmed peaksid põhimõtteliselt olema leitavad, kättesaadavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad. https://www.force11.org/group/fairgroup/fairprinciples.

7 Vt ka 2020. aasta Berliini deklaratsiooni digiühiskonna ja väärtuspõhise digivalitsuse kohta.

8 Seda eesmärki aitab saavutada kavandatav ettepanek tervishoiu Euroopa andmeruumi kohta.

Seepärast on poliitikaprogrammi „Tee digikümnendisse“ eesmärk toetada ja koordineerida mitut riiki hõlmavate projektide rakendamist ja käitamist. Sellega nähakse ette õiguslik struktuur, mis võimaldab kiiresti ja paindlikult luua ja rakendada projekte, mida kaasrahastavad mitu liikmesriiki, komisjon, EIP grupp, avaliku ja erasektori investorid ning muud eraõiguslikud isikud, eelkõige suuremahuliste digitaristute ja/või -teenuste kasutuselevõtuks eri riikides, tagades samal ajal nende avatuse kõikidele huvitatud liikmesriikidele ja osalistele.

**Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“ täiendab ja viib ellu digikompassi teatises kavandatud visiooni, eesmärke ja meetmeid ning sellega püütakse tagada 2019. aasta strateegias „Euroopa digituleviku kujundamine“[9] määratletud meetmete tulemuslik rakendamine. Käesolev ettepanek on kooskõlas ka komisjoni teatisega, millega ajakohastatakse 2020. aasta uut tööstusstrateegiat[10], milles määratakse kindlaks strateegiliste sõltuvuste valdkonnad, mis võivad põhjustada nõrkusi, näiteks tarneraskusi või küberriske. Ettepanek on kooskõlas ka elutähtsa tehnoloogia ELi vaatluskeskuse eesmärkidega teha kindlaks liidu praegused ja võimalikud tulevased digitaalsed strateegilised sõltuvused ning aidata tugevdada liidu digitaalset suveräänsust.

**Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev otsus tugineb olemasolevatele poliitilistele ettepanekutele (nt andmehaldust käsitlev õigusakt,[11] digiteenuste õigusakt,[12] digiturgude õigusakt[13] ja küberjulgeoleku strateegia[14] kohased ettepanekud), liidu eelarvevahenditele (nt ühtekuuluvusprogrammid, tehnilise toe instrument, programm „Digitaalne Euroopa“,[15] programm „Euroopa horisont“[16] ja programm „InvestEU“[17]) ning taaste- ja vastupidavusrahastule,[18] mille vahenditest vähemalt 20 % on eraldatud digipöördele. Käesolev ettepanek on kooskõlas ka ELi julgeolekuliidu

9 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digituleviku kujundamine“ (COM(2020) 67 final, 19.2.2020).

10 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“ (COM(2021) 350 final).

11 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa andmehalduse kohta (andmehaldust käsitlev õigusakt) (COM(2020) 767 final).

12 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu (digiteenuste õigusakt) ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (COM(2020) 825 final).

13 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus konkurentsile avatud ja õiglaste turgude kohta digisektoris (digiturgude õigusakt) (COM(2020) 842 final).

14 Ühisteatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule: „ELi küberturvalisuse strateegia digikümnendi jaoks“ (JOIN(2020) 18 final).

15 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

16 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamisreeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

17 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse Programm „InvestEU“ ning millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30).

18 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

strateegiaga,[19] ELi oskuste tegevuskavaga ja digiõppe tegevuskavaga[20] ning tugineb 2021. aasta aruandele tulevikusuundade strateegilise analüüsi kohta,[21] mis toetab ELi ülemaailmset juhtpositsiooni teel 2050. aastasse.

Käesolev ettepanek on kooskõlas ka komisjoni poolt rohelise kokkuleppe paketi[22] raames esitatud algatustega.

Kuigi poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“ puudutab ainult ELi liikmesriike, jätkub paralleelselt koostöö kolmandate riikidega, nagu on märgitud ka digikompassi teatises. Koostöö ELi naabrus- ja laienemispoliitika partneritega hõlmab samuti poliitikaprogrammi „Tee digikümnendisse“ asjakohaseid aspekte ja tugineb sellele, sillutades vajaduse korral teed täielikule integratsioonile.

## 2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

### Õiguslik alus

Käesoleva otsuse õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 173 lõige 3.

ELi toimimise lepingu artikli 173 lõikes 3 on sätestatud, et Euroopa Parlament ja nõukogu võivad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega otsustada võtta erimeetmeid, et toetada liikmesriikides algatatud tegevust, et tagada liidu tööstuse konkurentsivõimelisuseks vajalikud tingimused. See õiguslik alus on asjakohane, kuna käesoleva otsuse eesmärk on kiirendada ELi tööstuse digipööret, tugevdada digitaalset suveräänsust, suurendada tööstussuutlikkust, hõlbustada innovatiivsete idufirmade ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) arengut ning tuua uusi investeeringuid innovatsiooni, teadusuuringutesse ja tehnoloogiaarendusse.

Seejuures on eriti tähtis, et taaste- ja vastupidavusrahastu määrusega nähakse ette reformid ja investeeringud digitehnoloogiasse, taristusse, oskustesse ja protsessidesse, et parandada liidu ülemaailmset konkurentsivõimet ning aidata muuta liitu vastupidavamaks, innovaatilisemaks ja vähem sõltuvaks, mitmekesistades peamisi tarneahelaid. Reformid ja investeeringud peaksid eelkõige edendama teenuste digitaliseerimist ning digi- ja andmetaristu, klastrite ja digitaalse innovatsiooni keskuste ning avatud digilahenduste arendamist. Digipööre peaks stimuleerima ka VKEde digitaliseerimist. Digitehnoloogiasse tehtavate investeeringute puhul tuleks järgida koostalitlusvõime, energiatõhususe ja isikuandmete kaitse põhimõtteid, võimaldada VKEde ja idufirmade osalemist ning edendada avatud lähtekoodiga lahenduste kasutamist.

### Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Käesolev algatus kuulub jagatud pädevuse valdkonda, kus tuleks käsitleda asjakohaseid piiriüleseid ja riikidevahelisi probleeme.

Digipööre puudutab kõiki poliitikavaldkondi ning nõuab eri sidusrühmade ühismeetmeid ja liikmesriikide osalemist, sealhulgas piiriüleselt. Raskused eesmärkide ja sihtide saavutamisel nõuavad kiiret ja koordineeritud reageerimist ELi tasandil. Ühiste põhimõtete ja eesmärkide järgimine, ressursside ühendamine, suutlikkuse suurendamine ja laialdane rakendamine kogu

[19] Teatis ELi julgeolekuliidu strateegia kohta (COM(2020) 605 final).

[20] Teatis „Digiõppe tegevuskava 2021–2027“ (COM(2020) 624 final).

[21] „2021. aasta aruanne tulevikusuundade strateegilise analüüsi kohta. ELi tegutsemissuutlikkus ja -vabadus“ (COM(2021) 750 final, 8.9.2021).

[22] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_et.

liidus võib tugevdada kogu ELi majandust ning võimaldada liidul konkureerida ülemaailmselt ja kujundada globaalset digipööret, et see tugineks Euroopa põhiväärtustele ja -õigustele. Kui me ei investeeri, ei võta kasutusele tehnoloogiaid ega arenda kodanike digioskusi, et nad saaksid digitehnoloogiast täiel määral kasu, võib see piirata ELi suutlikkust lahendada pakilisi kliima- ja muid kestlikkusprobleeme.

ELi tasandi meetmed on selgelt parim tee, mis aitab Euroopa osalejatel ellu viia ühiseid visioone, eesmärke ja sihte ning võtta vastu ühised tehnoloogia tegevuskavad, mis on aluseks ülemaailmsetele standarditele ja normidele. See on võtmetähtsusega, et saavutada mastaabi- ja mitmekülgsussääst ja tipptaseme jaoks vajalik kriitiline mass, piirates (kui mitte vältides) ELis jõupingutuste killustatust ja mitteoptimaalseid riiklikke lahendusi.

Eeldatavasti toob uudne juhtimisviis aruandlusraamistiku ning liikmesriikide ja komisjoni vahelise toimiva seire- ja koostöömehhanismi kaudu liikmesriikidele ja sidusrühmadele laiemat majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast kasu. Tugev seire- ja koostöömehhanism aitab tagada, et EL ja liikmesriigid saavutavad ühiselt digikümnendi eesmärgid ning leiavad ühistele probleemidele taskukohased, kooskõlastatud ja toimivad lahendused. Laiaulatuslik aruandlus tagab kõigi sidusrühmade jaoks läbipaistvuse. See on hädavajalik, pidades silmas digipöördega seotud märkimisväärseid investeerimisvajadusi järgmise kümnendi jooksul.

**Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek tugineb olemasolevatele poliitilistele algatustele ja õigusraamistikele ning on oma eesmärkide ja sihtide saavutamiseks proportsionaalne. Esiteks täiendab käesolev poliitikaprogramm digikompassi teatist, milles teatati poliitikaprogrammi koostamisest ja mille Euroopa Ülemkogu on täielikult heaks kiitnud.

Lisaks ei lähe programm kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärkide ja sihtide saavutamiseks, sest sellega luuakse uudne mehhanism liikmesriikide ja komisjoni vaheliseks struktureeritud ja läbipaistvaks koostööks, mis peaks viima kokkulepitud poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste rakendamiseni riiklikul ja liidu tasandil. Lisaks sellele on käesolevas ettepanekus sätestatud, et komisjon võib soovitada liikmesriikidele liidu ja riikide tasandil võetavaid poliitikasuundi, meetmeid ja tegevusi – eelkõige neile liikmesriikidele, kus edusammud seatud eesmärkide ja sihtide saavutamisel on ebapiisavad või kus digikümnendi aruande ja sellele järgneva koostööprotsessi põhjal on tuvastatud puudujääke. Kui liikmesriik ei kohanda riigi digikümnendi strateegilist tegevuskava, et võtta arvesse komisjoni soovitatud poliitikasuundi, meetmeid ja tegevusi, või kui selle tegemata jätmise kohta esitatud põhjendusi peetakse ebapiisavaks, võib komisjon võtta vastu soovituse, mis sisaldab analüüsi selle kohta, kuidas see tegematajätmine võib mõjutada üld- ja digieesmärkide saavutamist liidu tasandil. Liikmesriigid peaksid selliseid soovitusi võimalikult suurel määral arvesse võtma ning kui nad otsustavad soovitust või selle olulist osa mitte täita, peaksid nad esitama selle kohta põhjendused ja need avalikustama.

**Vahendi valik**

Digikompassi teatis sisaldab viidet digikompassile kui digipoliitika programmile, mille Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad vastu seadusandliku tavamenetluse teel.

Kuivõrd poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“ on suunatud peamiselt liikmesriikidele ning sellega luuakse komisjoni ja liikmesriikide koostöömehhanism, on kõige sobivam õigusakt otsus. Otsus muudab siduvaks komisjoni ja liikmesriikide seire- ja koostöömehhanismi, et toetada ja saavutada otsuses sätestatud soovituslikke ELi eesmärke. Otsusel on vahetu otsene mõju otsuse adressaatidele.

Seetõttu tehakse ettepanek võtta poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“ vastu ELi toimimise lepingu artikli 288 neljandal lõigul põhineva otsusena. Selline otsus on tervikuna siduv ning kui otsuses täpsustatakse selle adressaadid, on see siduv ainult neile.

## 3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

### Konsulteerimine sidusrühmadega

Komisjon palus sidusrühmadel ja kodanikel esitada märkusi poliitikaprogrammi eesmärgi ja ulatuse ning programmis sisalduvate konkreetsete meetmete kohta ja võttis saadud tagasisidet arvesse. Komisjon avaldas tegevuskava[23] neljanädalase tagasisideperioodi kohta (24. juunist kuni 22. juulini 2021). Lisaks sellele algatas komisjon kuus nädalat kestva sihtotstarbelise avaliku konsultatsiooni[24] (22. juunist kuni 3. augustini 2021), et võimaldada kõigil huvitatud sidusrühmadel anda oma panus ning mõõta ja suurendada eri sidusrühmade toetust poliitikaprogrammi koostamisele. Samuti loodi Futuriumi platvormil[25] ruum, et suhelda sidusrühmadega konkreetsetes küsimustes. Selleks et tagada kõigi asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas tööstuse, ühiskonna, Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide esindajate võimalikult laiaulatuslik kaasamine, korraldas komisjon ka kõrgetasemelise ürituse (1. juunil toimunud digiassamblee), osales institutsioonidevahelises arutelus kaasseadusandjatega (Euroopa Parlament ja nõukogu) ning konsulteeris Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komiteega.

Konsulteeritud sidusrühmad üldiselt toetasid komisjoni algatust ning kavatsust luua ELi digieesmärkide saavutamiseks konkreetne seire- ja aruandlusmehhanism. Nad toetasid komisjoni järgmise sammuna ka spetsiaalse seire- ja koostöömehhanismi loomist, et korraldada koostööd liidu institutsioonide ja liikmesriikide vahel. Olemasolevaid struktuure, seiret ja aruandlust tuleks ELi tasandil ühtlustada ja tugevdada, seetõttu annaks struktureeritud koostöö ning edusammude seire ja aruandlus liidu tasandil olulist lisaväärtust ühisele visioonile digiajastule vastavast Euroopast.

Paljud vastajad juhtisid tähelepanu sellele, et digipöörde edukus sõltub suuresti digikompassis nimetatud tehnoloogiatest. Selles nimetatud põhisuunad on asjakohased, hästi tasakaalustatud ja piisavalt konkreetsed. Nad leiavad, et tulevase poliitikaprogrammiga kehtestatakse uus seire- ja koostöömehhanism komisjoni ja liikmesriikide vaheliseks tihedaks koostööks ja tõhusaks koordineerimiseks. See strateegiline lähenemisviis on oluline, et luua liikmesriikide vahel poliitilisel ja ekspertide tasandil vajalikud sidemed rahvusvaheliste projektide edukaks rakendamiseks. Vastajad on seisukohal, et lisaks eesmärkidele peaksid liikmesriigid ja komisjon tegema rohkem investeeringute soodustamiseks ja kooskõlastamiseks ELi tasandil, keskendudes mõnele ELi laiemast digitaalarengu tegevuskavast tulenevale prioriteedile. Selleks et tagada kogu ELis täielik ja edukas digipööre, mis toob kasu Euroopa kodanikele, ettevõtjatele ja avalikule haldusele, on vaja terviklikku ja kohandatud õigusraamistikku. See annab era- ja avaliku sektori osalejatele vajaliku nähtavuse ja turvalisuse, et rakendada hoovad ELi ühiste digieesmärkide saavutamiseks aastaks 2030. Paljud vastajad peavad

[23] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13089-Policy-programme-Digital-Decade-Compass_et.

[24] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/consultations/consultation-and-discussion-forum-eus-2030-digital-decade-vision.

[25] https://futurium.ec.europa.eu/et/digital-compass.

liikmesriikide vahelise koostöö ja parimate tavade vahetamise toetamist ja edendamist esmatähtsaks meetmeks, mis aitab kiirendada digikümnendi eesmärkide saavutamist.

Mõned vastajad rõhutasid ka seda, et esmatähtsaks tuleks pidada panust kõrgematesse ühiskondlikesse eesmärkidesse ning tuleks tagada, et digipöörde mõju ühiskondlikele eesmärkidele hinnatakse korrapäraselt, kuna oluline on ka digitaalse majanduskasvu kvaliteet ja suund ning see tuleb tagada strateegiliste prioriteetide ja põhimõtete abil, mida kasutatakse koos kvantitatiivsete näitajatega. Paljud rõhutasid vajadust võtta arvesse ja hinnata paremini digipöörde keskkonnamõju, et seda vähendada, ning rakendada digitehnoloogiad samal ajal rohepöörde teenistusse.

**Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon tugines digikompassi teatises esitatud ja käesoleva poliitikaprogrammiga „Tee digikümnendisse“ konkretiseeritud lähenemisviisi toetuseks kindlatele ja laiaulatuslikele tõenditele.

Eesmärkide ja näitajate osas tugineb poliitikaprogramm eelkõige täiustatud digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksile (DESI) – see on koondindeks, mis jälgib Euroopa digivaldkonna tulemusi ja ELi liikmesriikide digitaalse konkurentsivõime arengut ning sisaldab riikide digipoliitika analüüsi. Asjakohaste andmete kogumisele aitavad kaasa ka peamised uuringud, millega kogutakse DESI jaoks andmeid lairibaühenduse kättesaadavuse ja hindade kohta, ning e-valitsuse võrdlusuuring ja ettevõtlusuuring. Digitaalse toimetulekuvõime tulemustabelid[26] annavad tervikliku ülevaate ELi digitaalsest haavatavusest ja võimekusest, mis on seotud ka toimetulekuvõime muude aspektidega (roheline, sotsiaalne, majanduslik ja geopoliitiline).

Lisaks paljudele muudele uuringutele, millele teatises viidatakse, esitatakse 2020. aasta septembris avaldatud McKinsey uuringus[27] ajakohane ja põhjalik analüüs ELi ees seisvatest didipöördega seotud väljakutsetest, samuti meetmetest, mida on vaja võtta, et digipöördest maksimaalselt kasu saada.

**Mõjuhinnang**

Järgides parema õigusloome vahendite suuniseid, ei pidanud komisjon mõjuhinnangut vajalikuks ja esitas selle asemel koos otsuse ettepanekuga komisjoni talituste töödokumendi. Teatises „Digikompass 2030: Euroopa tee digikümnendil“, mille Euroopa Ülemkogu heaks kiitis, on juba visandatud üksikasjalik seire- ja koostöömehhanism, mida on käesolevas otsuse ettepanekus tähelepanelikult järgitud. Kuna teatises oli rida elemente (nt eesmärgid, seire- ja koostöömehhanism, mitut riiki hõlmavate projektide rakendamise raamistik) kindlalt paika pandad, jäi väga vähe manööverdamisruumi seoses poliitikavariantidega, mille analüüsimisele tuleks mõjuhinnangus keskenduda.

Kooskõlas teatisega on ühised digieesmärgid ka kavandatavas otsuses jaotatud nelja põhisuuna vahel, et muuta ELi soov saavutada 2030. aastaks edukalt digitaalne liit ühisteks konkreetseteks eesmärkideks. Kavandatavas otsuses on täpsustatud ainult seda, kuidas eesmärke mõõdetakse. Lisaks tugineb järelevalve- ja koostöömehhanismil põhinev uudne juhtimisviis eelkõige juba olemasolevale DESI-le (ELi digivaldkonna tulemusi jälgiv koondindeks), mida täiustatakse, et see kajastaks uusi eesmärke. Kuigi kavandatavas otsuses

[26] Toimetulekuvõime tulemustabel | Euroopa Komisjon (europa.eu).

[27] McKinsey raport „Shaping the digital transformation in Europe“, september 2020.

nähakse ette seire- ja koostöömehhanism, et võimaldada jälgida eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, on seire tulemusena soovitatavad võimalikud konkreetsed tegevused üksnes komisjoni ja liikmesriikide vahelise hiljem toimuva korduva koostööprotsessi tulemus. Kuna konkreetsed tegevused määratletakse tingimata alles pärast seire- ja koostöömehhanismi loomist ning eelkõige seireprotsessi tulemusena, ei ole programmi täpset mõju selles aspektis võimalik eelnevalt kindlaks teha.

Kuna raadiospekter on oluline vahend, mis aitab saavutada digikümnendi eesmärke, eelkõige turvalise, toimiva ja kestliku digitaristu loomiseks, peaksid liikmesriigid andma aru ka oma vastu võetud ja tulevastest meetmetest ja poliitikasuundadest, mis käsitlevad raadiospektri kättesaadavust ja kasutamise võimalust olemasolevate kasutajate ning tulevaste investorite ja ettevõtjate jaoks. Komisjon võiks anda suuniseid selle kohta, kuidas selliseid poliitikasuundi ja meetmeid kõige paremini korraldada, et saavutada käesoleva otsuse üld- ja digieesmärgid. See ei piira komisjoni võimalust teha ettepanekuid uute strateegiliste spektripoliitika suundade või mehhanismide kohta vastavalt 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 4 lõikele 4.

Poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“ näeb ette ka mehhanismi sellise õigusliku struktuuri loomiseks, mis võimaldab kiiresti ja paindlikult luua ja rakendada mitut riiki hõlmavaid projekte, eelkõige suuremahuliste digitaristute ja/või -teenuste kasutusele võtmiseks eri riikides. Keskselt hallatava liidu programmi vahendeid peaks olema võimalik ühendada liikmesriikide eraldatud vahenditega, sealhulgas teatavatel tingimustel taaste- ja vastupidavusrahastust tehtavate maksetega, nagu on selgitatud taaste- ja vastupidavuskavade kohta liikmesriikidele antud komisjoni suuniste[28] 3. osas. Õigusliku struktuuriga nähakse ette standardkord, millega reguleeritakse ühiseid küsimusi, nagu projekti juhtimine, vastutus, omandiküsimused ja andmete haldamine, samuti mitme rahastamisallika ühendamine, mis võib muu hulgas hõlmata eelarve otsese või kaudse täitmise raames hallatavaid liidu programme, liikmesriikide osalust ja erasektori rahastamist. See on võimalus rakendada mitut riiki hõlmavaid projekte ning mehhanism jääb liikmesriikidele vabatahtlikuks. Käesolevas poliitikaprogrammis ei sätestata täpseid üksikasju rahastamise, rakendamise, konkreetsetes projektides osalemise ega konkreetsete valdkondade kohta. Need on kättesaadavad alles lähiaastatel ja sõltuvad liikmesriikide toetusest.

Nagu eespool öeldust ilmneb, ei nähta ettepanekus ette konkreetseid sisulisi poliitilisi valikuid, vaid pigem metoodika- ja juhtimisraamistik, millega ei määrata kindlaks sellel põhinevaid tulevasi konkreetseid meetmeteid. Kavandatava raamistiku mõju üksikasjad sõltuvad selle edasisest rakendamisest (ja kasutusele võtmisest) ELi ja riikide tasandil. Eespool öeldu põhjal koondas komisjon olemasolevad tõendid komisjoni talituste töödokumenti, mis on ettepanekule lisatud. Eelkõige mitut riiki hõlmavate projektide puhul näitab töödokument, et esiteks on vaja menetlusraamistikku mitut riiki hõlmavate projektide rakendamise kiirendamiseks ja teiseks on vaja anda liikmesriikidele võimalus rakendada mitut riiki hõlmavaid projekte uue vahendi abil, mida saab kasutada juhul, kui olemasolevad vahendid ei ole konkreetse mitut riiki hõlmava projekti jaoks sobivad. See uus vahend, Euroopa digitaristu konsortsium (EDIC), ei tähenda tegelikult uue liidu asutuse loomist ega ole mõeldud ühe konkreetse mitut riiki hõlmava projekti jaoks, vaid täidab lünga ELi vahendite hulgas, et ühendada liikmesriikide, ELi eelarve ja erasektori poolne rahastamine ühist huvi pakkuvate taristute ja teenuste kasutusele võtmiseks ja kasutamiseks väljaspool teadusuuringute valdkonda.

[28] Brüssel, 22.1.2021, SWD(2021) 12 final.

## 4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet. Komisjon täidab uusi ülesandeid, mis on seotud tema rolliga mitut riiki hõlmavate projektide kiirendajana, olemasolevate vahendite abil, mis muidu oleksid kulunud liikmesriikide projektide *ad hoc* toetamiseks mitut riiki hõlmavate projektide valdkondades. Nende hajutatud ressursside ühendamise kaudu saavutatakse tõhususe kasv ilma liidu eelarvele lisakulusid tekitamata.

## 5. MUU TEAVE

**Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Rakendamise seiret, hindamist ja aruandlust kirjeldatakse üksikasjalikumalt allpool vastavate sätete kirjelduses. Komisjon annab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule poliitikaprogrammi „Tee digikümnendisse“ edusammude kohta aru **digikümnendi aruandes**. See aruanne käivitab omakorda komisjoni ja liikmesriikide vahelise seire- ja koostöömehhanismi, mida kirjeldatakse üksikasjalikumalt allpool vastavate sätete kirjelduses.

**Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Otsuse reguleerimisese ja kohaldamisala on sätestatud **artiklis 1**, millega luuakse poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“ ning sellega seotud seire- ja koostöömehhanism. **Artiklis 2** kirjeldatakse otsuse üldeesmärke, milleks on inimkeskse, turvalise ja avatud digikeskkonna edendamine; liikmesriikide kollektiivse vastupidavuse tugevdamine; turvalise ja juurdepääsetava digitaristu tagamine; digivõimaluste kasutuselevõtu ja kasutamise edendamine; demokraatias osalemise ja avalike teenuste kättesaadavuse tagamine internetis; digitaristu ja -tehnoloogia kestlikkuse ning energia- ja ressursitõhususe suurendamine ning selle tagamine, et kõiki praegusi digieesmärkide saavutamisega seotud poliitikavaldkondi võetakse arvesse, et anda maksimaalne panus digipöördesse.

**Artikkel 3** sisaldab teatavate otsuses kasutatud mõistete määratlusi.

**Artiklis 4** on nimetatud eesmärgid, mille saavutamiseks peaksid liidu institutsioonid ja liikmesriigid tegema koostööd; need eesmärgid järgivad nelja põhisuunda: digioskustega elanikkond ja kõrge kvalifikatsiooniga digispetsialistid; turvalised ja toimivad kestlikud digitaristud; ettevõtjate digiüleminek; avalike teenuste digitaliseerimine. Need neli põhisuunda koosnevad eri mõõtmetest ja alammõõtmetest. Komisjon vaatab eesmärgid läbi 2026. aasta juuniks, et võtta arvesse tehnoloogia, majanduse ja ühiskonna arengut.

Eesmärkide saavutamist liidu tasandil jälgitakse digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksi (DESI) abil (**artikkel 5**). Selleks viiakse osa DESI mõõtmetest ja näitajatest vastavusse otsuses sätestatud eesmärkidega. 2030. aasta eesmärkide saavutamise seire tugineb põhilistele tulemusnäitajatele, mille komisjon määrab DESIs igal aastal kindlaks liikmesriikidega konsulteerides, ning samuti ELi tasandi prognoositud arengusuundadele, mille komisjon määrab kindlaks tihedas koostöös liikmesriikidega. Komisjonil on õigus kehtestada rakendusaktiga iga digieesmärgi seireks vajalike põhinäitajate loetelu, kui seda on vaja tõhusaks seireks või tehnoloogilise arengu arvesse võtmiseks. Seire võiks hõlmata ka nn valgusfooriskoori: aruandlussüsteem, mille puhul valgusfoori värvid (roheline, kollane ja punane) näitavad, kas tegelikud suundumused, mille seiret liidu tasandil tehakse, on prognoositud suundumustega võrreldes sellised, mis võimaldavad saavutada põhilise tulemusnäitaja jaoks seatud eesmärgi.

Vastavalt **artiklile 6** annab komisjon igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule digikümnendi aruandes liidu digipöörde edusammude kohta aru. Sellesse aruandesse lisatakse DESI. Aruandes käsitletakse digipööret, eelkõige edusamme 2030. aasta visiooni ja vastavate digieesmärkide saavutamisel ning [palun lisada deklaratsiooni pealkiri] sätestatud üldeesmärkide ja digipõhimõtete üldisemat järgimist. Aruanne sisaldab ka liikmesriikidele soovitatud poliitikasuundi, meetmeid ja tegevusi ning komisjoni ja liikmesriikide kavandatud ja võetud ühiseid kohustusi. Komisjon võib aruandes määrata kindlaks soovitatavad sammud liikmesriikide poolt võetavate poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste osas valdkondades, kus edusamme digieesmärkide saavutamisel peetakse ebapiisavaks; need sammud tuleks samuti lisada liikmesriikide digikümnendi strateegilistesse tegevuskavadesse. Kõigi selliste soovitatavate sammude puhul võetakse arvesse koostöödialoogi tulemusi, sealhulgas liikmesriikide märkusi, mis on esitatud pärast eelmist aruannet. Eelkõige võib komisjon soovitada rakendada konkreetseid regulatiivseid meetmeid või riiklikku sekkumist, et edendada täiendavaid investeeringuid digitehnoloogiasse ja -võimekusse, sealhulgas mitut riiki hõlmavate projektide arendamise kaudu.

**Artikliga 7** nähakse ette, et liikmesriigid peavad hiljemalt viis kuud enne digikümnendi aruande avaldamist esitama komisjonile riigi digikümnendi strateegilised tegevuskavad. Liikmesriigid esitavad oma tegevuskavades peamised olemasolevad ja kavandatavad poliitikasuunad, meetmed ja tegevused, mis aitavad saavutada digikümnendi eesmärgid ja sihid; riigi kavandatud trajektoorid, mis põhinevad komisjoni poolt tihedas koostöös liikmesriikidega antud juhistel; kavandatud poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste rakendamise ajakava, sealhulgas hinnang selle kohta, millal need poliitikasuunad ja meetmed eeldatavalt eesmärkide saavutamisel tulemusi annavad; üldise ülevaate investeeringutest, mida on vaja riikide tegevuskavades sätestatud eesmärkide, sihtide ja panuse saavutamiseks, ning üldise hinnangu nende investeeringute allikate kohta. Riikide digikümnendi strateegilised tegevuskavad võivad sisaldada ka ettepanekut mitut riiki hõlmava(te) projekti(de) kohta. Et võtta arvesse digikümnendi iga-aastase aruande järeldusi, peaksid liikmesriigid vajaduse korral esitama riigi kohandatud digikümnendi strateegilise tegevuskava, mis koosneb poliitikasuundadest, meetmetest ja tegevustest, mida nad kavatsevad võtta, et kiirendada edusamme digieesmärkidega seotud valdkondades. Komisjon annab juhiseid, mis aitavad liikmesriikidel koostada riigi digikümnendi strateegilise tegevuskava, käsitlevad liidu ja riikide kavandatud trajektooride vahelisi seoseid ning seda, kuidas liikmesriigid peaksid liidu kavandatud trajektoorid riiklikuks trajektooriks teisendama, võttes arvesse riikide erinevaid lähtepunkte, ressursse, suhtelisi eeliseid ja muid asjakohaseid tegureid.

**Artiklis 8** on sätestatud komisjoni ja liikmesriikide iga-aastane koostöö, et tagada digikümnendi eesmärkide ja sihtide saavutamine liidu algatuste ja asjakohaste riiklike poliitikasuundade kombinatsiooni kaudu, võttes arvesse digipoliitika piiriüleseid mõõtmeid ja kogu liitu hõlmavaid eesmärke, eelkõige siseturu arengut. Liikmesriigid ja komisjon teevad tihedat koostööd, et leida võimalused puuduste kõrvaldamiseks valdkondades, kus edusammud ühe või mitme digieesmärgi saavutamisel on olnud ebapiisavad või kus viimased eduaruanded ja olemasolevad andmed viitavad olulistele lünkadele ja puudustele. Sellega seoses on liikmesriigid kohustatud esitama poliitikasuunad ja meetmed, mida nad on kavandanud, vastu võtnud või rakendanud.

Koostöödialoogi raames uurivad komisjon ja liikmesriigid ka seda, kuidas nad on ühiselt ja individuaalselt rakendanud eelmise aasta aruandes soovitatud poliitikasuundi, meetmeid ja tegevusi. Hindamine hõlmab liikmesriikide tegevuse ja meetmete mõju ja/või hinnangut selle

kohta, millal selline mõju tõenäoliselt avaldub. See hõlmab ka vajadust võtta vastu meetmeid või tegevusi, millega kohandatakse või täiendatakse olemasolevaid.

Komisjon ja üks või mitu liikmesriiki saavad iga-aastase koostöö käigus igal ajal võtta ühiseid kohustusi, sealhulgas luua mitut riiki hõlmavaid projekte, ning leppida kokku liidu ja liikmesriikide tasandi meetmetes ja tegevustes, võttes muu hulgas arvesse muu digipoliitika ja muude digialgatuste rakendamist. Kõnealuseid ühiseid kohustusi ja muid meetmeid võetakse eesmärgiga liikuda edasi digikümnendi eesmärkide saavutamise poole kooskõlas kavandatud trajektooridega, millele on viidatud digikümnendi aruandes. Komisjon ja üksikud liikmesriigid võivad taotleda komisjoni ja liikmesriikide vahelist kohtumist. Selline kohtumine toimub eelkõige juhul, kui liikmesriik teeb ettepaneku alustada uut mitut riiki hõlmavat projekti või teiste liikmesriikide osalemist nõudvat ühismeedet. Asjaomased liikmesriigid või komisjon võivad samuti taotleda vastastikuse eksperdihinnangu andmise protsessi algatamist.

**Artikkel 9** võimaldab komisjonil võtta vastu eraldi soovitusi juhul, kui liikmesriik ei muuda riigi digikümnendi strateegilist tegevuskava vastavalt soovitatud poliitikasuundadele, meetmetele ja tegevustele ega esita piisavaid selgitusi selle kohta, miks ta ei kavatse soovitatud samme astuda. Asjaomane liikmesriik peab sellist soovitust võimalikult suurel määral arvesse võtma ning selgitama, kuidas ta kavatseb seda rakendada. Komisjoni soovitused edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Aruandes sisalduvad komisjoni soovitatud poliitikasuunad, meetmed ja tegevused ning komisjoni konkreetsed soovitused peaksid täiendama viimati Euroopa poolaasta raames antud riigipõhiseid soovitusi.

Komisjoni ja liikmesriikide vaheline koostöö on avatud, tõhus ja läbipaistev ning toimub komisjoni loodud asjakohase struktuuri kaudu (**artikkel 10**). See struktuur toimib ka liikmesriikide vastastikuse eksperdihinnangu andmise foorumina. Lisaks sellele teevad komisjon ja liikmesriigid läbipaistvuse ja üldsuse osalemise tagamiseks koostööd kõigi huvitatud sidusrühmadega (sealhulgas riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, eelkõige liikmesriikide avaliku sektori digipöördeks loodud asutustega ning sotsiaalpartnerite, kodanike ja kodanikuühiskonnaga) (**artikkel 11**).

**Artiklis 12**, mis on esimene mitut riiki hõlmavate projektide sätete plokis, on sätestatud mitut riiki hõlmavat projekti iseloomustavad eesmärgid. Kõige kõrgemal tasandil hõlmavad need eesmärgid projekti panust liidu digipöörde 2030. aasta eesmärkide saavutamisse. Sellel omakorda põhinevad tegevusnõuded. Artikliga 12 antakse komisjonile õigus esitada soovitus mitut riiki hõlmava projekti loomiseks või kutsuda liikmesriiki mitut riiki hõlmavas projektis osalema, samuti võimalus võtta ühine kohustus luua mitut riiki hõlmav projekt või sellega ühineda. **Lisas** on esitatud soovituslik loetelu võimalikest tegevusvaldkondadest, kus võiks luua mitut riiki hõlmavaid projekte.

Mitut riiki hõlmavate projektide valimise ja rakendamise eeskirjad on sätestatud **artiklis 13**. Esiteks on artiklis sätestatud, et komisjoni digikümnendi aruandel on lisa, kus ta esitab mitut riiki hõlmavate projektide rakendamise strateegilised põhimõtted ja prioriteedid ning rakendamiseks valitud projektide ajakohastatud loetelu. Teiseks esitatakse võimalike rakendusvahendite avatud loetelu. Kui valitakse olemasolevad rakendusvahendid, ei muudeta käesoleva otsusega nende suhtes kohaldatavaid eeskirju ning neid tuleb täielikult järgida.

Mitut riiki hõlmavate projektide rakendamise kiirendamiseks mõeldud menetlusraamistik on sätestatud **artiklis 14**. Ette nähakse kaheastmeline koordineerimismehhanism, mida rakendatakse komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös. Esimese sammuna kutsutakse

kõiki liikmesriike üles väljendama huvi konkreetsete mitut riiki hõlmavate projektide rakendamise vastu. Kui liikmesriigid näitavad üles piisavat huvi, annab komisjon teise sammuna juhised selle kohta, millist rakendusmehhanismi ta peab konkreetse projekti jaoks kõige sobivamaks, samuti projekti rakendamise muude strateegiliste aspektide kohta. Tehnilist abi ja muud toetust võib anda ka kogu projekti rakendamise ajal.

**Artikliga 15** nähakse ette rakendusmehhanism Euroopa digitaristu konsortsiumi (EDIC) näol. Eeldatakse, et EDIC leiab kasutust peamiselt selliste mitut riiki hõlmavate projektide puhul, mida ei saa rakendada olemasolevate rakendusmehhanismide abil. Artiklis on ka sätestatud, et EDIC on juriidiline isik. See tähendab, et liidu toetuse taotlemisel on EDIC ise taotleja, kes esitab oma ettepanekud toetust andva asutuse projektikonkursile. Taotlust ei saa esitada kolmas isik, nt liikmesriik EDICu nimel, v.a mitme abisaajaga toetuslepingu puhul.

**Artiklis 16** on sätestatud, et EDICu võib luua liikmesriikide taotlusel komisjoni otsusega, mis võetakse vastu komiteemenetluse korras.

Järgnevates artiklites on sätestatud eeskirjad EDICu sujuvaks ja paindlikuks toimimiseks. **Artiklis 17** käsitletakse liikmesuse eeskirju, mille kohaselt on rahalist või mitterahalist toetust andvad liikmesriigid hääleõiguslikud liikmed ja teised liikmesriigid võivad olla vaatlejad. **Artiklis 18** on sätestatud juhtimismehhanism, kus komisjonil on kirjeldatud kitsastel asjaoludel vetoõigus. **Artiklis 19** on sätestatud miinimumnõuded, millele põhikiri peab vastama.

EDICu suhtes kohaldatavad vastutuseeskirjad on sätestatud **artiklis 20**, kohaldatav õigus ja jurisdiktsioon **artiklis 21**, lõpetamise eeskirjad **artiklis 22** ning aruandlus ja kontroll **artiklis 23**.

2021/0293 (COD)

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse 2030. aasta poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 173 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[1],

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust[2],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon esitas 9. märtsi 2021. aasta teatises „Digikompass 2030: Euroopa tee digikümnendil“[3] (edaspidi „digikompassi teatis“) oma nägemuse aastaks 2030, et digipöörde kaudu inimesi ja ettevõtteid võimestada. Liidu nägemuse kohaselt peaks majanduse ja ühiskonna digipööre hõlmama digitaalset suveräänsust, kaasamist, võrdsust, kestlikkust, vastupidavust, turvalisust, elukvaliteedi parandamist ja kodanike õiguste ja püüdluste austamist ning aitama muuta liidu majanduse ja ühiskonna dünaamilisemaks, ressursitõhusamaks ja õiglasemaks.

(2) Euroopa Ülemkogu tõdes oma 25. märtsi 2021. aasta avalduses, et digikompassi teatis on samm järgmise kümnendi Euroopa digiarengu kujundamise suunas, ja kinnitas selles esitatud nägemust, kaasa arvatud ideed poliitikaprogrammist, millel oleks tugev juhtimisstruktuur ja raamistik, mis aitaks rakendada mitut riiki hõlmavaid projekte, mis on vajalikud, et kriitilise tähtsusega valdkondades toimuks Euroopas digipööre. Lisaks palus nõukogu komisjonil laiendada Euroopa Liidu poliitikavahendeid digipöördeks nii Euroopa Liidu kui ka liikmesriikide tasandil ning kasutada kõiki kättesaadavaid tööstus-, kaubandus- ja konkurentsipoliitika, oskuste ja hariduse valdkonna, teadus- ja innovatsioonipoliitika instrumente ning pikaajalisi rahastamisvahendeid digipöörde hõlbustamiseks.

---

1 ELT C , , lk .

2 ELT C , , lk .

3 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Digikompass 2030: Euroopa tee digikümnendil“ (COM(2021) 118 final/2).

(3) Nagu komisjoni 2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamise teatises[4] märgiti, peab Euroopa Liit tegema kindlaks kriitilise tähtsusega tehnoloogiasüsteemid ja strateegilise tähtsusega sektorid, tegelema strateegiliste nõrkuste ja suure riskiga sõltuvustega, mis võivad põhjustada tarnepuudujääke või küberturvalisuse riske, ning edendama digipööret. See näitab, kui oluline on, et liikmesriigid ühendaksid jõud ja toetaksid tööstuse püüdlusi nende sõltuvustega toimetulemisel ning arendaksid strateegilist võimekust. Ühtlasi vastab see 2021. aasta tulevikusuundade strateegilise analüüsi aruandes[5] esitatud analüüsile. Taaste- ja vastupidavusrahastu ning riiklike taaste- ja vastupidavuskavade ettevalmistamise kontekstis on komisjon julgustanud liikmesriike koordineerima oma tööd, et edendada digivaldkonnas mitut riiki hõlmavaid projekte. See kogemus tõi esile, et mitut riiki hõlmavate projektide realiseerumiseks peab komisjon toetama liikmesriikide koordineerimispüüdlusi ja liidul peavad olema ühisinvesteeringuid hõlbustavad rakendamismehhanismid. Koos muude komisjoni algatustega, nt elutähtsa tehnoloogia vaatluskeskusega,[6] tuleks luua digikompassi teatise rakendamise juhtimisstruktuur, mis peaks aitama kindlaks teha liidu praegusi ja võimalikke tulevasi digitaalseid strateegilisi sõltuvusi ning tugevdada liidu digitaalset suveräänsust.

(4) Komisjoni teatises „Euroopa roheline kokkulepe“[7] rõhutati, et Euroopa peaks kasutama digipöörde potentsiaali, sest digipööre on üks peamisi tegureid, mille abil saavutada rohelise kokkuleppe eesmärgid. Liit peaks vajalikku digipööret edendama ja sellesse investeerima, sest digitehnoloogia on kriitilise tähtsusega tegur, et saavutada rohelise kokkuleppe kestlikkuseesmärgid mitmes eri sektoris. Digitehnoloogiad, näiteks tehisintellekt, 5G, pilv- ja servtöötlus ja asjade internet, võivad kiirendada ja maksimeerida poliitika mõju, et tulla toime kliimamuutustega ja kaitsta keskkonda. Samuti pakub digiteerimine uusi võimalusi õhusaaste ja veereostuse kaugseireks või energia ja loodusvarade kasutamise jälgimiseks ja optimeerimiseks. Euroopa vajab kestlikkust väärtustavat digisektorit, mis tagab, et digitaristud ja -tehnoloogiad muutuvad tõendatult kestlikumaks ja energia- ja ressursitõhusamaks ning aitavad kaasa majanduse ja ühiskonna kestlikule ringluspõhisusele ja kliimaneutraalsusele kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega.

(5) Rakendada tuleks digikompassi teatises kavandatud meetmed, et intensiivistada Euroopa digituleviku kujundamise strateegias kindlaks määratud tegevust, tuginedes liidu olemasolevatele vahenditele (nt ühtekuuluvusprogrammid, tehnilise toe instrument ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) 2021/694,[8] (EL) 2021/695[9] ja (EL) 2021/523[10]) ja digipöörde jaoks Euroopa Parlamendi ja

---

4 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“ (COM(2021) 350 final, 5.5.2021).

5 „2021. aasta aruanne tulevikusuundade strateegilise analüüsi kohta. ELi tegutsemissuutlikkus ja -vabadus“ (COM(2021) 750 final, 8.9.2021).

6 Tegevuskava sünergia kohta tsiviil-, kaitse- ja kosmosetööstuse vahel, 4. meede (COM(2021) 70 final, 22.2.2021).

7 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final, 11.12.2019).

8 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja

nõukogu määrusega (EL) 2021/241[11] ettenähtud rahalistele vahenditele. Seega tuleks käesoleva otsusega luua poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“, et viia liidu majanduses ja ühiskonnas ellu edukas digipööre, seda kiirendada ja kujundada.

(6) Selleks, et jälgida, millises tempos liidu digipööre kulgeb, tuleks kehtestada digieesmärgid. Need eesmärgid peaksid olema seotud konkreetsete valdkondadega, milles tuleks liidus ühiselt edasi liikuda. Eesmärgid on kooskõlas digikompassi teatises nimetatud nelja põhisuunaga, mida on kirjeldatud liidu digipöörde jaoks eluliselt tähtsate valdkondadena: digioskused, digitaristu ning ettevõtete ja avalike teenuste digiüleminek.

(7) Nii elementaarsed kui ka kõrgema taseme digioskused on eluliselt tähtsad, et tugevdada liidu ühiskonna kollektiivset vastupidavust. Digitaalselt võimestatud ja võimekad kodanikud suudavad ära kasutada digikümnendi pakutavaid võimalusi. Ühtlasi peaksid digiväljaõpe ja -haridus toetama töötajaskonda, mille liikmete hulgas on senisest palju rohkem neid, kes saavad omandada spetsialiseeritud digioskusi ning leida kvaliteetse töö ja teha rahuldust pakkuvat karjääri, kusjuures naiste ja meeste arv selles valdkonnas peaks ühtlustuma. Üks olulisi tegureid, mis võimaldab digitaliseerimise hüvesid ära kasutada, tehnoloogiat edasi arendada ja tagada digivaldkonnas Euroopa juhtpositsiooni, on ühenduvuse, mikroelektroonika ja suurandmete töötlemise suutlikkuse kestlik digitaristu. Kõikjal Euroopas, kaasa arvatud maapiirkondades ja äärealadel[12] on kõigil vaja suurepärast ja turvalist ühenduvust. Ühiskond vajab üha suuremat üles- ja allalaadimiskiirust. 2030. aastaks peaksid gigabitivõrgud olema mõistlikel tingimustel kättesaadavad kõigile, kes sellist kiirust vajavad või soovivad. Peale selle on juba praegu enamiku peamiste strateegiliste väärtusahelate lähtekohaks mikroprotsessorid ning eeldada võib, et neid vajatakse edaspidi üha rohkem, kusjuures eeskätt suureneb nõudlus kõige innovatiivsemate mikroprotsessorite järele. Prognooside kohaselt on kriitilise tähtsusega võimaldavateks teguriteks ka kvantandmetöötlus ja kliimaneutraalsed üliturvalised servasõlmed, mis tagavad lühikese latentsusajaga juurdepääsu andmeteenustele kõikjal, kus ettevõtjad asuvad.

(8) Lisaks sellele, et eespool nimetatud tehnoloogiad on võimaldavad tegurid, on need kesksel kohal uutes toodetes, uutes tootmisprotsessides ja uutes ärimudelites, mis põhinevad andmete õiglasel jagamisel andmepõhises majanduses. Ettevõtete ümberkujundamine sõltub nende võimest võtta uued digitehnoloogiad kasutusele kiiresti ja kõikjal, sealhulgas tööstuse ja teenuste ökosüsteemides, mis kipuvad ses osas praegu maha jääma.

(9) Ka demokraatlik elu ja avalikud teenused sõltuvad olulisel määral digitehnoloogiast ning seepärast peaks digitehnoloogia olema kõigile kättesaadav tipptasemel digikeskkonna kujul, mis pakub kergesti kasutatavaid, tõhusaid ja individuaalseid teenuseid ja vahendeid, mis vastavad rangetele turva- ja privaatsusnõuetele.

---

levitamisreeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

[10] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse Programm „InvestEU“ ning millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30).

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

[12] ELi maapiirkondade arengu pikaajaline visioon (COM(2021) 345 final).

(10) Komisjon peaks need digieesmärgid läbi vaatama juuniks 2026, et hinnata, kas need vastavad endiselt digiülemineku kõrgetele eesmärkidele, ning vastavalt vajadusele neid ajakohastama või kehtestama täiendavaid digieesmärke.

(11) Selleks et liikuda liidus harmooniliselt, kaasavalt ja stabiilselt digipöörde ja digieesmärkide saavutamise suunas, on vaja terviklikku, töökindlat, usaldusväärset, paindlikku ja läbipaistvat juhtimist, mis põhineb liidu institutsioonide, organite ja ametite ning liikmesriikide tihedal koostööl ja koordineerimisel. Lähenemise koordineerimine ning poliitika ja meetmete järjepidevus ja tulemuslikkus liidu ja riikide tasandil tuleks tagada asjakohase mehhanismiga. Seepärast tuleb ette näha sätted seire- ja koostöömehhanismi kohta, millega rakendatakse digikompassi teatis.

(12) See mehhanism peaks sisaldama tõhustatud seiresüsteemi, et teha kindlaks lüngad liidu strateegilises digivõimekuses. Lisaks peaks see sisaldama aruandlusmehhanismi muu hulgas selle kohta, millist edu on saavutatud 2030. aasta visiooni ja vastavate digieesmärkide suunas liikumisel, aga ka selle kohta, milline on käesolevas otsuses sätestatud eesmärkide täitmise üldisem seis. Sellega tuleks luua komisjoni ja liikmesriikide vaheline koostööraamistik, et leida lahendusi nõrkade kohtade kõrvaldamiseks ja pakkuda välja suunatud tegevusi mõjusate parandusmeetmete võtmiseks.

(13) Digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksist (DESI)[13] peaks saama digikümnendi aruande üks osa, mida tuleks kasutada selleks, et seirata digieesmärkide saavutamise protsessi kulgu. Selle seire raames tuleks analüüsida liikmesriikide tasemel saavutatud edu näitajaid, riikide poliitikat ja algatusi, mille eesmärk on saavutada käesoleva otsuse eesmärgid ja digieesmärgid, ning see peaks sisaldama horisontaalseid ja temaatilisi analüüse, mis annavad ülevaate Euroopa majanduste digipöördest, ja edetabelit liikmesriikide sellealastest edusammudest. Esmajoones tuleks DESI ulatus ja näitajad viia vastavusse käesolevas otsuses sätestatud digieesmärkidega. Komisjoni vastuvõetavate rakendusaktidega tuleks ette näha iga digieesmärgi põhilised tulemusnäitajad. Seire jätkuva tulemuslikkuse huvides ja selleks, et võtta arvesse tehnika arengut, tuleks põhilisi tulemusnäitajaid vastavalt vajadusele ajakohastada. Liikmesriikides tuleks tugevdada andmekogumismehhanismi, et see annaks põhjaliku ülevaate digieesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest ja sisaldaks teavet asjakohaste poliitikasuundade, programmide ja algatuste kohta riikide tasandil. Läbivaatamiste põhjal ja vastavalt vajadusele peaks komisjon liikmesriikidega konsulteerides valmistama ette tegevuskava, et kirjeldada tulevasi andmekogumisvajadusi. DESI määratlemisel peaks komisjon tuginema valdavalt ametlikule statistikale, mis on kogutud erinevate infoühiskonda käsitlevate liidu uuringute käigus[14]. Komisjon peaks kasutama eriuuringuid, et koguda andmeid nende asjakohaste näitajate kohta, mida liidu uuringutega ei mõõdeta.

(14) Selleks et hoida kaasseadusandjaid kursis digipöörde edenemisega liidus, peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule kord aastas digikümnendi olukorda käsitleva aruande, mis sisaldaks liidu digipöörde ülevaadet ja analüüsi ning hinnangut sellele, millist edu on saavutatud digikümnendi eesmärkide ja 2030. aastani

[13] DESI on analüüside ja mõõtmisnäitajate iga-aastane kogum, mida on 2014. aastast kasutatud Euroopa üldiste edusammude seire jaoks ja selleks, et anda võrdlusalus iga liikmesriigi digivaldkonna edusammudele; seda kasutatakse Euroopa poolaasta protsessi ja riigipõhiste soovituste alusmaterjalina.

[14] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1006/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 808/2004 infoühiskonda käsitleva ühenduse statistika kohta (ELT L 286, 31.10.2009, lk 31–35).

seatud digieesmärkide vallas. Digikümnendi olukorda käsitlevat aruannet ja eeskätt DESI-t tuleks kasutada Euroopa poolaasta alusmaterjalina, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastuga seotud aspektides.

(15) Komisjon peaks andma aru eeskätt digieesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest, esitama üksikasjaliku kirjelduse selle kohta, kui edukas on liit olnud võrreldes iga eesmärgi kavandatud trajektooriga, hinnangu iga eesmärgi saavutamiseks vajalikele jõupingutustele, kaasa arvatud digivõimekusse tehtavate investeeringute puudujääkidele, ning suurendama teadlikkust digitaalse suveräänsuse suurendamiseks vajalike tegevuste kohta. Lisaks peaks aruanne sisaldama hinnangut asjakohaste seadusandlike ettepanekute rakendamisele ning liidu ja liikmesriikide tasandil võetud meetmetele.

(16) Selle analüüsi põhjal sisaldaks aruanne konkreetseid soovitatud poliitikasuundi, meetmeid ja tegevusi. Kui komisjon esitab aruandes soovitusi poliitikasuundade, meetmete või tegevuste kohta, peaks ta arvesse võtma kõige värskemaid kättesaadavaid andmeid, võetud ühiseid kohustusi, liikmesriikide määratletud poliitikasuundi ja meetmeid, aga ka edusamme soovitatud tegevustes, mida on kirjeldatud varasemates aruannetes ja millega on tegeletud iga-aastase koostöö käigus. Peale selle peaks komisjon võtma arvesse erinevusi iga liikmesriigi võimes anda oma panus digieesmärkidesse ning juba olemas olevaid poliitikasuundi, meetmeid ja tegevusi, mida peetakse eesmärkide saavutamise seisukohast otstarbekaks, kuigi nende mõju ei pruugi veel olla ilmnenud.

(17) Iga-aastases digikümnendi aruandes tuleks kirjeldada [palun lisada deklaratsiooni pealkiri] kinnitatud digipõhimõtete rakendamist.

(18) Tagamaks, et käesolevas otsuses sätestatud digikümnendi eesmärgid ja digieesmärgid saavutatakse ja et kõik liikmesriigid annavad selleks reaalse panuse, peaks seire- ja koostöömehhanismi ülesehitus ja rakendamine tagama teabe ja parimate tavade vahetamise liikmesriikide ja komisjoni konstruktiivse ja kaasava dialoogi käigus.

(19) Komisjon peaks töötama koos liikmesriikidega välja kavandatud trajektoorid, et liit saavutaks käesolevas otsuses sätestatud digieesmärgid. Seejärel peaksid liikmesriigid võimaluse korral kujundama nende kavandatud trajektooride põhjal riikliku trajektoori. Riiklikes trajektoorides tuleks arvesse võtta ja kajastada seda, et liikmesriikide potentsiaal digieesmärkidesse panustada on erinev. Trajektoorid peaksid aitama hinnata aja jooksul tehtud edusamme nii liidu kui ka riikide tasandil.

(20) Tagamaks, et komisjoni ja liikmesriikide koostöö on tõhus ja tulemuslik, peaksid liikmesriigid esitama komisjonile oma digikümnendi strateegilised tegevuskavad, mis katavad ajavahemiku kuni 2030. aastani („riikide digikümnendi strateegilised tegevuskavad“), ning, kui see on võimalik ja riigi tasandil mõõdetav, tegema ettepaneku riiklike trajektooride kohta, kirjeldades kõiki vastuvõetud, kavandatud või rakendatud vahendeid, mis aitavad kaasa käesoleva otsuse eesmärkide ja digieesmärkide saavutamisele liidu tasandil. Riikide digikümnendi strateegilised tegevuskavad peaksid olema ülimalt tähtis töövahend, mille abil koordineerida liikmesriikide poliitikat ja tagada turu jaoks prognoositavus. Liikmesriigid peaksid võtma arvesse asjaomaseid valdkondlikke algatusi nii liidu kui ka riikide tasandil ning tagama kooskõla nendega. Liikmesriigid võivad iga-aastase koostöötsükli jooksul teha ettepanekuid oma digikümnendi strateegiliste tegevuskavade kohandamiseks, et võtta arvesse digipöörde kulgu nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil ning reageerida eeskätt komisjoni soovitatud poliitikasuundadele, meetmetele ja tegevustele.

(21) Raadiospektri õigeaegne kättesaadavus ja juurdepääs sellele on olulised tegurid, et saavutada poliitikaprogrammi „Tee digikümnendisse“ ühenduvusalased eesmärgid. Selles küsimuses vajavad nii liikmesriigid kui ka spektrikasutajad prognoositavust ja kindlustunnet, millele lisandub paindlikkus spektri kättesaadavuse vaheetappide planeerimisel (mis põhineb arenevatel vajadustel). Eriti just kiiresti edasi liikuva digi- ja rohepöörde korral suurendaks õiguskindlust ja investeeringute prognoositavust varajane teave spektri tulevase kättesaadavuse kohta ja peamistelt sidusrühmadelt (nt riigiasutused. tööstus ja kasutajad) vahe-eesmärkide seadmisel saadav sisend.

(22) Raadiospekter on digieesmärkide saavutamise ja eeskätt turvalise, toimiva ja kestliku digitaristu jaoks hädavajalik ning seetõttu peaksid liikmesriigid andma aru ka oma vastuvõetud ja tulevaste poliitikasuundade kohta, mis puudutavad raadiospektri kättesaadavust ja kasutamise võimalusi nii olemasolevate kasutajate kui ka võimalike investorite ja operaatorite jaoks. Ilma et see piiraks komisjoni võimalusi teha ettepanekuid spektripoliitika uute strateegiliste suundade või mehhanismide kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972[15] artikli 4 lõikele 4, võiks komisjon anda selle kohta asjakohaseid suuniseid, et saavutada käesolevas otsuses sätestatud üld- ja digieesmärgid.

(23) Komisjoni ja liikmesriikide vahelist koostöödialoogi tuleks alustada nende riiklike digikümnendi tegevuskavade hindamisega ning need peaksid põhinema nii digikümnendi olukorda käsitlevas aruandes esitatud andmetel ja hinnangul kui ka asjaomastelt sidusrühmadelt saadud tagasisidel.

(24) Edasine koostöö peaks paigutuma iga-aastase tsükli raamesse. Iga-aastase koostöö ajakavas tuleks arvesse võtta, et selleks hetkeks tehtud koostöö tulemusi ning meetmeid, tegevusi ja riiklike digikümnendi strateegiliste tegevuskavade soovitatud kohandusi tuleks kajastada järgmise aasta aruandes.

(25) Selleks et eesmärkide saavutamine toimuks kooskõlas kavandatud trajektooridega, peaksid need liikmesriigid, kelle konkreetse valdkonna edusamme peetakse aruandes ebapiisavaks, tegema ettepaneku kohandamismeetmete ja tegevuste kohta, mille abil nad kavatsevad toetada edasiminekut selles kriitilise tähtsusega valdkonnas. Samuti peaksid komisjon ja liikmesriigid uurima, kuidas on liikmesriigid kollektiivselt ja individuaalselt käsitlenud eelmise aasta aruandes soovitatud poliitikasuundi, meetmeid ja tegevusi. Liikmesriik võib taotleda, et algatataks vastastikuse eksperdihinnangu andmine, et anda teistele liikmesriikidele võimalus kommenteerida ettepanekuid, mille ta kavatseb teha oma riiklikus digikümnendi strateegilises tegevuskavas, ning eeskätt nende sobivust konkreetse eesmärgi saavutamiseks. Komisjon võib samuti teha ettepaneku algatada mõne liikmesriigi digikümnendi strateegilise tegevuskava suhtes vastastikuse eksperdihinnangu protsess.

(26) Komisjon ja üks või mitu liikmesriiki võivad võtta ühiseid kohustusi seoses koordineeritud meetmetega, mida nad tahaksid eesmärkide saavutamiseks võtta, käivitada mitut riiki hõlmavaid projekte ning leppida kokku mis tahes muudes liidu ja riikliku tasandi meetmetes, et minna eesmärkide saavutamisega edasi kooskõlas kavandatud trajektooridega.

(27) Soovitatud poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste ning riiklike digikümnendi strateegiliste tegevuskavade ja nende kohanduste tulemuslik rakendamine on üld- ja

[15] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018 aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).

digieesmärkide saavutamise seisukohast ülimalt oluline. Kui mõni liikmesriik ei rakenda neid meetmeid tulemuslikult ning rakendamata jätmise põhjendusi ei peeta piisavaks, võib komisjon võtta vastu eraldi soovituse, ilma et see piiraks talle asutamislepinguga antud volitusi. Sellised soovitused peaksid võtma arvesse ja täiendama Euroopa poolaasta raames esitatud värskeimaid riigipõhiseid soovitusi.

(28) Asjaomane liikmesriik peaks komisjoni soovitust kõigiti arvesse võtma ja kohandama vajaduse korral oma riiklikku digikümnendi strateegilist tegevuskava. Kui mõni liikmesriik ei kavatse soovitust rakendada, peaks ta sellist otsust põhjendama ja oma põhjendused avalikustama.

(29) Läbipaistvuse ja üldsuse osaluse tagamiseks peaks komisjon suhtlema kõigi huvitatud sidusrühmadega. Selleks peaks komisjon tegema tihedat koostööd sidusrühmadega, nii avalik-õiguslike kui ka erasektori osalejatega, näiteks haridus- või tervishoiusektori avalik-õiguslike asutustega, ning konsulteerima nendega meetmete üle, millega kiirendada digipööret liidu tasandil. Sidusrühmade kaasamine oleks oluline ka liikmesriikide tasandil, seda eriti siis, kui tegeletakse oma riigi digikümnendi strateegilise tegevuskava ja selle kohanduste vastuvõtmisega.

(30) Mitut riiki hõlmavad projektid, milles osaleb mitu liikmesriiki, peaksid võimaldama ulatuslikku sekkumist digieesmärkide saavutamise seisukohast võtmetähtsusega valdkondades, eriti liidu, liikmesriikide ja vajaduse korral ka erasektori vahendite koondamise kaudu. Nende rakendamist tuleks koordineerida ning see peaks toimuma komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös. Seepärast peaks komisjonil olema keskne roll mitut riiki hõlmavate projektide elluviimise kiirendamisel sellega, et lisas soovituslikult esitatud projektikategooriate hulgas tehakse kindlaks mitut riiki hõlmavad rakendamisvalmis projektid, aga ka liikmesriikide nõustamisel küsimustes, mis on seotud rakendamismehhanismide valimisega, rahastamisallikate valimise ja kombineerimisega, nende projektide rakendamisega seotud muude strateegiliste aspektidega ning Euroopa digitaristu konsortsiumi valimisega rakendamismehhanismiks, kui see on asjakohane.

(31) Avaliku sektori toetust mitut riiki hõlmavatele projektidele tuleks kasutada eeskätt turutõrgete ja mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks proportsionaalselt, nii et see ei dubleeriks ega tõrjuks välja erasektori rahastamist, ning sellel peaks olema selge Euroopa lisaväärtus vastavalt kohaldatavale liidu õigusele ja liidu õigusega kooskõlas olevale siseriiklikule õigusele.

(32) Mitut riiki hõlmavad projektid peaksid suutma tõhusalt ligi meelitada ja kombineerida mitmesuguseid liidu ja liikmesriikide rahastamisallikaid Keskselt hallatava liidu programmi vahendeid peaks olema võimalik ühendada liikmesriikide eraldatud vahenditega, sealhulgas teatavatel tingimustel taaste- ja vastupidavusrahastust tehtavate maksetega, nagu on selgitatud taaste- ja vastupidavuskavade kohta liikmesriikidele antud komisjoni suuniste[16] 3. osas, ning Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist tehtavate maksetega. Kui see on konkreetse mitut riiki hõlmava projekti olemusest tulenevalt põhjendatud, peaks projekt olema avatud ka muude üksuste kui liidu ja liikmesriikide toetusele, kaasa arvatud erasektori toetustele.

(33) Komisjon peaks mitut riiki hõlmavate projektide koordineerijana koostöös liikmesriikidega aitama liikmesriikidel kindlaks teha, millised on nende huvid seoses mitut riiki hõlmavate projektidega, andma nõu optimaalsete rakendamismehhanismide

[16] Brüssel, 22.1.2021, SWD(2021) 12 final.

valimiseks ning abistama projektide rakendamisel, et aidata saavutada võimalikult laialdast osalemist.

(34) Kui komisjon peab seda asjakohaseks ja eeskätt olukorras, kus puuduvad muud sobivad rakendamismehhanismid, peaks komisjon saama liikmesriikide taotluse korral luua konkreetse mitut riiki hõlmava projekti rakendamiseks Euroopa digitaristu konsortsiumi (EDIC).

(35) Et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused seoses varasemate põhiliste tulemusnäitajate ja EDICute loomisega. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011[17],

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

## 1. PEATÜKK

## REGULEERIMISESE, EESMÄRGID JA MÕISTED

*Artikkel 1*

**Reguleerimisese**

(1) Käesoleva otsusega kehtestatakse poliitikaprogramm „Tee digikümnendisse“ ning nähakse ette selle programmi seire- ja koostöömehhanism, mis koosneb meetmetest, millega:

(a) anda liidu digipöördele ja digieesmärkide saavutamisele selge suund;

(b) luua liidu institutsioonide ja liikmesriikide vahelise koostöö süsteem ja innustada sellist koostööd tegema;

(c) tagada liidupoolse seire ja aruandluse järjepidevus, võrreldavus ja täielikkus.

(2) Ühtlasi kehtestatakse käesoleva otsusega mitut riiki hõlmavate projektide raamistik.

*Artikkel 2*

**Üldeesmärgid**

Liidu institutsioonid ja liikmesriigid teevad koostööd, et toetada järgmisi üldeesmärke ja need saavutada:

(a) propageerida inimkeskset, kaasavat, turvalist ja avatud digikeskkonda, kus digitehnoloogia ja -teenused järgivad ja edendavad liidu põhimõtteid ja väärtusi;

(b) kindlustada liikmesriikide kollektiivset vastupidavust ja ületada digilõhe eeskätt digitaalsete baas- ja erioskuste üldise propageerimisega ning hästi toimivate digiõppe ja -koolituse süsteemide jõulisema arendamisega;

[17] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

(c) tagada digitaalne suveräänsus eelkõige turvalise ja juurdepääsetava digitaristu abil, mis tuleks toime väga suurte andmemahtude töötlemisega, et võimaldada muude tehnoloogiate arengut ning toetada liidu tööstuse konkurentsivõimet;

(d) edendada selliste digivõimaluste kasutuselevõttu ja kasutamist, mis annavad lihtsatel ja õiglastel tingimustel juurdepääsu digitehnoloogiale ja andmetele, et saavutada liidu ettevõtetes, eeskätt väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes digimahukuse ja innovatsiooni kõrge tase;

(e) tagada, et kõigil, esmajoones ebasoodsas olukorras olevatel rühmadel, sh puuetega inimestel on internetis juurdepääs elu demokraatiaga seotud aspektidele, avalikele teenustele ning tervishoiu- ja hooldusteenustele, mille raames pakutakse kaasavaid, tõhusaid ja individuaalseid teenuseid ja vahendeid kooskõlas rangete turvalisuse ja privaatsuse nõuetega;

(f) tagada, et digitaristud ja -tehnoloogiad muutuvad kestlikumaks ning energia- ja ressursitõhusamaks, ning aidata kaasa majanduse ja ühiskonna kestlikule ringluspõhisusele ja kliimaneutraalsusele kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega;

(g) hõlbustada ühtsete tingimuste loomist, et investeerida digipöördesse kogu liidus, sh tugevdada sünergiat liidu ja riikide rahaliste vahendite kasutamise vahel ning arendada prognoositavaid õiguslikke lähenemisviise;

(h) tagada, et kõiki digieesmärkide saavutamise seisukohast olulisi poliitikavaldkondi ja programme võetakse koordineeritult ja sidusalt arvesse, et anda igakülgne panus digipöördesse.

*Artikkel 3*

**Mõisted**

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

(1) „digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeks (DESI)“ – analüüsi- ja mõõtmisnäitajate iga-aastane kogum, mille põhjal komisjon teeb liidu ja liikmesriikide digivaldkonna üldiste tulemuste seiret mitmes eri poliitikavaldkonnas, hoides muu hulgas silma peal artiklis 4 sätestatud digieesmärkide saavutamise protsessil;

(2) „mitut riiki hõlmavad projektid“ – suurprojektid, mis hõlbustavad artiklis 4 sätestatud digieesmärkide saavutamist, sh liidu ja liikmesriikide poolne rahastamine, ning mis vastavad artiklis 12 sätestatud nõuetele;

(3) „statistika“ – statistika Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 223/2009[18] artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses;

(4) „vastastikune eksperdihinnang“ – läbivaatamismehhanism, mille kohaselt võivad liikmesriigid artikli 8 kohaselt tehtava iga-aastase koostöö raames kommenteerida konkreetse liikmesriigi kavandatud poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste

[18] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

spetsiifilisi aspekte ja esmajoones nende sobivust selleks, et saavutada mõni artiklis 4 sätestatud digieesmärk, ja mida saab kasutada parimate tavade vahetamiseks;

(5) „kavandatud trajektoor“ – iga digieesmärgi puhul kuni 2030. aastani eeldatav arengutee, mille eesmärk on saavutada artiklis 4 sätestatud digieesmärgid ja mis põhinevad varasematel andmetel, kui need on olemas.

## 2. PEATÜKK

## DIGIEESMÄRGID

*Artikkel 4*

### Digieesmärgid

(1) Liidu institutsioonid ja liikmesriigid teevad koostööd, et saavutada liidus aastaks 2030 järgmised digieesmärgid:

(1) rahvastik on digiosav ja digispetsialistid kõrgelt kvalifitseeritud:

(a) vähemalt 80 protsendil 16–74aastastel on vähemalt algtasemel digioskused;

(b) tööle on võetud vähemalt 20 miljonit info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) spetsialisti ning meeste ja naiste arv nende hulgas ühtlustub;

(2) turvaline, toimiv ja kestlik digitaristu:

(a) kõik Euroopa kodumajapidamised on kaetud gigabitivõrguga ja kõik asustatud piirkonnad on kaetud 5G-võrguga;

(b) liidus toodetavad tehnoloogia viimasele sõnale vastavad ja kestlikud pooljuhid moodustavad väärtuselt vähemalt 20 % ülemaailmsest toodangust;

(c) liidus võetakse kasutusele vähemalt 10 000 üliturvalist kliimaneutraalset servasõlme, mis jaotatakse selliselt, et olenemata ettevõtte asukohast on tagatud väikese latentsusajaga (mõni millisekund) juurdepääs andmesideteenustele;

(d) aastaks 2025 on liidul esimene kvantkiirendusega arvuti, mis sillutab liidule teed jõudmaks 2030. aastaks kvantvõimekuse eesliinile;

(3) ettevõtete digiüleminek:

(a) vähemalt 75 % liidu ettevõtetest on võtnud kasutusele:

(1) pilvandmetöötlusteenused;

(2) suurandmed;

(3) tehisintellekti;

(b) üle 90 % liidu väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest (VKEdest) saavutab vähemalt algtasemel digimahukuse;

(c) liit loob oma novaatorlike kasvufirmade taimelava ja parandab nende juurdepääsu rahastusele, mille tulemusena ükssarvikute arv vähemalt kahekordistub;

(4) avalike teenuste digitaliseerimine:

(a) olulisemad avalikud teenused on liidu kodanikele ja ettevõtjatele 100 % interneti teel juurdepääsetavad;

(b) 100 % liidu kodanikel on juurdepääs oma terviseloole (digitaalne terviselugu);

(c) vähemalt 80 % liidu kodanikest kasutab e-identimislahendust.

(2) Komisjon vaatab lõikes 1 sätestatud digieesmärgid läbi aastaks 2026. Komisjon esitab läbivaatamise tulemuste kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning teeb seadusandliku ettepaneku korrigeerida lõikes 1 kirjeldatud digieesmärke, kui ta peab seda vajalikuks, et võtta liidu digipöörde edu huvides arvesse tehnika, majanduse ja ühiskonna arengut.

## 3. PEATÜKK

## JUHTIMINE: SEIRE- JA KOOSTÖÖMEHHANISM

*Artikkel 5*

### Edusammude seire

(1) Komisjon jälgib liidu edusamme artiklites 2 ja 4 sätestatud üld- ja digieesmärkide saavutamisel. Selleks kasutab komisjon digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksit (DESI) ning sätestab käesoleva otsuse kohaldamiseks kooskõlas artikli 25 lõikega 2 rakendusaktis iga digieesmärgi põhilised tulemusnäitajad. .

(2) Liikmesriigid esitavad komisjonile aegsasti digipöörde ja artiklis 4 sätestatud digieesmärkide saavutamise ulatuse tulemusliku seire jaoks vajaliku statistika ja andmed. Muu hulgas tuleb esitada asjakohane teave sagedusalade saadavuse ja juurdepääsetavuse kohta. Kui liikmesriikide asjaomane statistika ei ole veel kättesaadav, võib komisjon liikmesriikidega konsulteerides kasutada muid andmete kogumise meetodeid, näiteks uuringuid või andmete kogumist otse liikmesriikidelt. Selliste muude andmete kogumise meetodite kasutamine ei mõjuta komisjoni otsuses 2012/504/EL[19] sätestatud Eurostati ülesandeid.

(3) Komisjon määrab tihedas koostöös liikmesriikidega kindlaks liidu tasandi kavandatud trajektoorid iga digieesmärgi saavutamiseks ning need võetakse aluseks nii seire kui ka riikide digikümnendi strateegiliste tegevuskavade puhul. Kui see osutub tehnika, majanduse või ühiskonna arengust johtuvalt vajalikuks, ajakohastab komisjon üht või mitut kõnealust kavandatud trajektoori.

(4) Liikmesriigid esitavad komisjonile aegsasti teabe, mida on vaja [palun lisada deklaratsiooni pealkiri] kirjeldatud põhimõtete rakendamisel tehtud edusammude tulemusliku seire jaoks.

*Artikkel 6*

### Aruanne digikümnendi olukorra kohta

(1) Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande digikümnendi olukorra kohta („digikümnendi aruanne“). Tegemist on komisjoni

[19] Komisjoni 17. septembri 2012. aasta otsus 2012/504/EL Eurostati kohta (ELT L 251, 18.9.2012, lk 49).

põhjaliku aruandega liidu digipöörde edukuse kohta ning see sisaldab ka digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksit (DESI).

(2) Komisjon esitab digikümnendi aruandes hinnangu sellele, kui edukas on olnud liidu digipööre võrreldes artiklis 4 sätestatud digieesmärkidega ja milline on olukord artiklis 2 osutatud üldeesmärkide ja [palun lisada deklaratsiooni pealkiri] loetletud põhimõtete järgimisega. Edusammude hindamisel lähtutakse eeskätt analüüsist ja DESIs sisalduvatest põhilistest tulemusnäitajatest, mida võrreldakse liidu tasandiga, ning, kui see on asjakohane, ka kavandatud riiklikest trajektooridest ja mitut riiki hõlmavate projektide käivitamisest ja edenemisest.

(3) Digikümnendi aruandes võib komisjon soovitada poliitikasuundi, meetmeid või tegevusi, mida liikmesriigid võivad kasutada valdkondades, kus artiklis 4 sätestatud digieesmärkide saavutamine ei ole olnud piisavalt edukas või kus on nimetatud aruande põhjal tuvastatud märkimisväärseid lünki ja puudujääke. Sellised soovitatud poliitikasuunad, meetmed või tegevused võivad keskenduda eeskätt järgmistele asjaoludele:

(a) liikmesriikide kavandatud panuse ja algatuste ambitsioonikuse tase, et ühiselt saavutada artiklites 2 ja 4 sätestatud eesmärgid;

(b) liikmesriikide tasandi poliitikasuunad, meetmed ja tegevused ning muud poliitikasuunad ja meetmed, mis võivad olla piiriülese tähtsusega;

(c) muud täiendavad poliitikasuunad, meetmed ja tegevused, mis võivad osutuda vajalikuks, et kohandada riikide digikümnendi strateegilisi tegevuskavasid;

(d) seniste ja kavandatavate poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste vastastikune mõju ja järjepidevus.

(4) Aruandes võetakse arvesse artikli 8 lõikes 4 osutatud ühiseid kohustusi ja nende täitmist.

(5) Lisaks muule sisaldab aruanne teavet selle kohta, millist edu on saavutatud käesoleva artikli lõikes 3 osutatud soovitatud poliitikasuundade, meetmete või tegevuste ning artikli 9 kohaselt vastu võetud soovituste ja nende rakendamise vallas.

(6) Aruandes võidakse anda hinnang sellele, kas liidu tasandil on vajadus täiendavate poliitikasuundade, meetmete või tegevuste järele.

*Artikkel 7*

**Riikide digikümnendi strateegilised tegevuskavad**

(1) Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt [*tähtpäev: kuus kuud pärast käesoleva otsuse jõustumist; täpse kuupäeva sisestab väljaannete talitus*] oma riigi digikümnendi strateegilise tegevuskava, mis peab olema kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud eesmärkide ja digieesmärkidega ning aitama kaasa nende saavutamisele liidu tasandil. Liikmesriigid ja komisjon võtavad arvesse asjaomaseid valdkondlikke algatusi ja tagavad järjepidevuse nendega.

(2) Liikmesriigid esitavad oma riigi digikümnendi strateegilises tegevuskavas:

(a) peamised rakendatud, vastuvõetud ja kavandatud poliitikasuunad, meetmed ja tegevused, mis aitavad saavutada artiklites 2 ja 4 sätestatud eesmärke ja digieesmärke;

(b) riikide kavandatud trajektoorid, mis toetavad riigi tasandil mõõdetavate asjaomaste digieesmärkide saavutamist;

(c) selle, milline peaks olema rakendatud, vastuvõetud ja kavandatud poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste eeldatav mõju igale digieesmärgile;

(d) vastuvõetud ja kavandatud poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste rakendamise ajakava ning hinnangu selle kohta, millal peaks avalduma nende poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste mõju digieesmärkide saavutamisele.

(3) Punktis a osutatud poliitikasuunad, meetmed ja tegevused on seotud käesoleva otsuse üld- ja digieesmärkide saavutamisega, mille puhul on riikide digikümnendi strateegiliste tegevuskavade esitamise või kohandamise kuupäeval täidetud üks või mitu järgmistest tingimustest:

(a) jõus on vahetult kohaldatavad liidu või siseriiklikud õigusaktid;

(b) võetud on üks või mitu kohustust võtta vastu poliitikasuunad, meetmed või tegevused;

(c) eraldatud on rahalised vahendid;

(d) mobiliseeritud on inimressursid;

(e) on antud või antakse lubadus raadiospektri ressursside jaotamise või eraldamise kohta asjaomaste ametiasutuste poolt;

(f) nende näol on tegemist üld- ja digieesmärkidega seotud muude oluliste teguritega.

(4) Liikmesriigid annavad üldise ülevaate sellest, milliseid investeeringuid on vaja nende riigi digikümnendi strateegilises tegevuskavas kirjeldatud üld- ja digieesmärkide toetamiseks, ning kirjeldavad üldjoontes nende investeeringute allikaid, sh vajaduse korral seda, kuidas kavatsetakse kasutada liidu programme ja vahendeid. Riikide digikümnendi strateegilised tegevuskavad võivad sisaldada ettepanekuid mitut riiki hõlmavate projektide kohta.

(5) Liikmesriigid tagavad, et nende riigi digikümnendi strateegilises tegevuskavas võetakse arvesse Euroopa poolaasta raames antud värskeimaid riigipõhiseid soovitusi. Riikide digikümnendi strateegilisi tegevuskavasid kohandades võetakse arvesse artikli 6 lõike 3 alusel soovitatud poliitikasuundi, meetmeid ja tegevusi ning artikli 9 alusel vastu võetud soovitusi.

(6) Komisjon juhendab ja toetab liikmesriike riikide digikümnendi strateegiliste tegevuskavade ettevalmistamisel, sh seoses sellega, kuidas panna riigi tasandil võimaluse korral paika asjakohased kavandatud trajektoorid, mis aitaksid tulemuslikult kaasa liidu tasandi kavandatud trajektooride realiseerimisele.

*Artikkel 8*

**Komisjoni ja liikmesriikide iga-aastane koostöö**

(1) Liikmesriigid ja komisjon teevad tihedat koostööd, et teha kindlaks, kuidas tulla toime puudujääkidega valdkondades, kus edusammud ei ole olnud piisavad ühe või mitme artiklis 4 sätestatud digieesmärgi saavutamiseks või kus on digikümnendi aruande põhjal tuvastatud märkimisväärseid lünki ja puudujääke. Sellises analüüsis võetakse arvesse eeskätt erinevusi liikmesriikide võimekuses anda oma panus

mõnedesse digieesmärkidesse ja riski, et viivitused mõningate kõnealuste eesmärkide saavutamises võivad kahjustada muude digieesmärkide saavutamist.

(2) Kahe kuu jooksul pärast digikümnendi aruande avaldamist püüavad komisjon ja liikmesriigid arutada läbi liikmesriikide esialgsed tähelepanekud poliitikasuundade, meetmete ja tegevuste kohta, mida komisjon selles aruandes soovitas.

(3) Viie kuu jooksul pärast digikümnendi aruande avaldamist esitavad asjaomased liikmesriigid komisjonile oma riigi digikümnendi strateegilises tegevuskavas tehtud kohandused, mis seisnevad poliitikasuundades, meetmetes ja tegevustes, mida nad kavatsevad ette võtta, ning asjakohastel juhtudel ka ettepanekud mitut riiki hõlmavate projektide kohata, et toetada edasiminekut artiklis 4 sätestatud digieesmärkidega seotud valdkondades ning saavutada artiklis 2 sätestatud üldeesmärgid. Kui mõni liikmesriik leiab, et meetmeid ei ole vaja võtta ja et tema riigi digikümnendi strateegilist tegevuskava ei ole vaja ajakohastada, esitab ta oma põhjendused kirjalikult.

(4) Iga-aastase koostöö mis tahes etapis võivad komisjon ja üks või mitu liikmesriiki võtta ühiseid kohustusi, konsulteerida teiste liikmesriikidega poliitikasuundade, meetmete või tegevuste asjus või käivitada mitut riiki hõlmavaid projekte, nagu on sätestatud artiklis 12. Komisjon või liikmesriik, kes on teinud ettepaneku poliitikasuuna, meetme või tegevuse kohta, võib ühtlasi taotleda, et algatataks vastastikuse eksperdihinnangu andmine sellele poliitikasuunale, meetmele või tegevusele ja eeskätt tema sobivusele konkreetse digieesmärgi saavutamiseks. Vastastikuse eksperdihinnangu andmise protsessi tulemused võib lisada järgmisesse digikümnendi aruandesse.

(5) Komisjon püüab liikmesriikidele teada anda, millised soovitatud poliitikasuunad, meetmed ja tegevused ta kavatseb lisada digikümnendi aruandesse, enne kui aruanne avaldatakse.

*Artikkel 9*

**Soovitused**

(1) Kui liikmesriik ei rakenda oma riigi digikümnendi strateegilises tegevuskavas asjakohaseid kohandusi, lähtudes poliitikasuundadest, meetmetest ja tegevustest, mida komisjon on soovitanud vastavalt artikli 6 lõikele 3, ega esita selle kohta piisavaid põhjendusi, võib komisjon võtta vastu soovituse, mis sisaldab konkreetset analüüsi selle kohta, kuidas see tegematajätmine võiks mõjutada käesoleva otsuse üld- ja digieesmärkide saavutamist.

(2) Asjaomane liikmesriik võtab komisjoni soovitust kõigiti arvesse ja kohandab vajaduse korral oma riigi digikümnendi strateegilist tegevuskava kolme kuu jooksul. Kui asjaomane liikmesriik leiab, et ta ei peaks kohandama riigi digikümnendi strateegilist tegevuskava vastavalt soovitusele või selle olulisele osale, esitab ta oma põhjendused komisjonile kirjalikult ja avaldab need kolme kuu jooksul.

(3) Need soovitused täiendavad Euroopa poolaasta raames esitatud uusimaid riigipõhiseid soovitusi.

(4) Kui komisjon jõuab järeldusele, et riiklikud meetmed ei ole piisavad ja seavad käesolevas otsuses sätestatud üld- ja digieesmärkide saavutamise ohtu, võib ta ühtlasi teha ettepaneku asjakohaste meetmete võtmiseks ja kasutada talle aluslepingutega antud õigusi, et tagada nende eesmärkide ühine saavutamine.

(5) Kui mõni liikmesriik kaldub mitme aasta jooksul pidevalt riigi kavandatud trajektoorist kõrvale või ei kavatse võtta komisjoni eelmise soovituse põhjal vastu parandusmeetmeid, võib komisjon algatada kõnealuse liikmesriigiga suunatud dialoogi ning teavitada sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

(6) Komisjon teavitab igast käesoleva artikli alusel vastu võetud soovitusest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

*Artikkel 10*

**Koostöö**

(1) Komisjon ja liikmesriigid teevad tihedat koostööd käesolevas otsuses sätestatud kohustuste ja ülesannete täitmiseks. Selleks võivad liikmesriigid algatada komisjoniga või komisjoni ja liikmesriikidega dialoogi mis tahes teemal, mis on seotud digi- ja üldeesmärkide saavutamisega. Komisjon pakub kõiki asjakohaseid tehnilise abi teenuseid ja eksperditeadmisi ning korraldab struktureeritud teabe- ja parimate tavade vahetuse ja koordineerimise.

*Artikkel 11*

**Konsulteerimine sidusrühmadega**

(1) Komisjon teeb tihedat koostööd era- ja avaliku sektori sidusrühmadega, kaasa arvatud sotsiaalpartneritega, et koguda teavet ja töötada välja soovitatavad poliitikasuunad, meetmed ja tegevused, mida on vaja käesoleva otsuse rakendamiseks.

(2) Riikide digikümnendi strateegiliste tegevuskavade vastuvõtmisel ja nende kohandamisel teevad liikmesriigid siseriiklike õigusaktide kohaselt koostööd era- ja avaliku sektori sidusrühmadega, kaasa arvatud sotsiaalpartneritega.

## 4. PEATÜKK

## MITUT RIIKI HÕLMAVATE PROJEKTIDE RAAMISTIK

*Artikkel 12*

**Mitut riiki hõlmavad projektid**

(1) Mitut riiki hõlmavate projektide üldeesmärk on hõlbustada digieesmärkide saavutamist.

(2) Mitut riiki hõlmavate projektidega püütakse saavutada üks või mitu järgmist erieesmärki:

(a) parandada liidu ja liikmesriikide koostööd digikümnendi eesmärkide saavutamisel;

(b) kindlustada liidu tehnoloogilist tipptaset ja tööstuse konkurentsivõimet kriitilise tähtsusega tehnoloogiate, digitoodete, teenuste ja taristute vallas, mis on olulised majanduse elavdamise, heaolu ning kodanike turvalisuse ja ohutuse jaoks;

(c) vähendada liidu strateegilist haavatavust ja sõltuvust digitaalsetes tarneahelates;

(d) laiendada digilahenduste levikut ja parimaid kasutamisvõimalusi avalikku huvi pakkuvates valdkondades ja erasektoris;

(e) aidata kaasa ühiskonna ja majanduse kestlikule digipöördele, milles on kasu kõigile ettevõtjatele ja kodanikele kogu liidus;

(3) Lisas on esitatud soovituslik loetelu võimalikest tegevusvaldkondadest, milles võiks käivitada nende erieesmärkide saavutamisele suunatud mitut riiki hõlmavad projektid.

(4) Mitut riiki hõlmavas projektis peab osalema vähemalt kolm liikmesriiki.

(5) Mitut riiki hõlmavate projektide suhtes kohaldatakse jätkuvalt kohaldatavat liidu õigust ja liidu õigusega kooskõlas olevat siseriiklikku õigust.

(6) Komisjon võib võtta vastu soovituse mitut riiki hõlmava projekti loomise kohta või kutsuda liikmesriigi osalema mitut riiki hõlmavas projektis, mis vastab lõigetes 1–3 osutatud nõuetele, võttes arvesse riikide digikümnendi strateegiliste tegevuskavade rakendamisel saavutatud edu ja komisjoni soovitatud meetmete järgimist. Komisjon ja liikmesriigid võivad võtta ühise kohustuse luua mitut riiki hõlmav projekt või sellega ühineda.

*Artikkel 13*

**Mitut riiki hõlmavate projektide valimine ja rakendamine**

(1) Võttes arvesse riikide digikümnendi strateegilistes tegevuskavades mitut riiki hõlmavate projektide kohta tehtud ettepanekuid ja ühiseid kohustusi, valmistab komisjon tihedas koostöös liikmesriikidega ette ja avaldab digikümnendi aruande lisas mitut riiki hõlmavate projektide rakendamise strateegilised põhimõtted ja prioriteedid ning eduaruande nende mitut riiki hõlmavate projektide kohta, mis olid digikümnendi aruande avaldamise ajal rakendamiseks välja valitud.

(2) Mitut riiki hõlmavasse projekti võivad oma panuse anda kõik liidu programmid ja investeerimiskavad, kui see on lubatud programmi õiguslikus aluses täpsustatud normidega, olenevalt sellest, millist liiki tegevused on vajalikud nõutava eesmärgi saavutamiseks.

(3) Kui see on otstarbekas, võivad mitut riiki hõlmavatesse projektidesse oma panuse anda ka muud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused.

(4) Mitut riiki hõlmavaid projekte võib rakendada järgmiste rakendamismehhanismidega:

(a) ühisettevõtted;

(b) Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumid;

(c) liidu ametid;

(d) asjaomased liikmesriigid võivad seda teha iseseisvalt;

(e) et edendada aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktis b osutatud üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide elluviimist;

(f) Euroopa digitaristu konsortsiumid vastavalt käesoleva otsuse 5. peatükile;

(g) muud asjakohased rakendamismehhanismid.

*Artikkel 14*

**Mitut riiki hõlmavad projektid**

(1) Komisjon koordineerib pärast artikli 12 lõikes 5 osutatud komisjoni soovitust või ühiselt võetud kohustusi või osalevate liikmesriikide taotlusel mitut riiki hõlmavate projektide rakendamist ja tegutseb mitut riiki hõlmavate projektide kiirendajana.

(2) Koordineerimise esimese sammuna avaldab komisjon kõigile liikmesriikidele adresseeritud osalemiskutse. Osalemiskutsega püütakse kindlaks teha, kas liikmesriik kavatseb mitut riiki hõlmavas projektis osaleda ning milline on tema kavandatud rahaline või mitterahaline panus.

(3) Kui mitut riiki hõlmava projekti vastu väljendab huvi vähemalt kolm liikmesriiki, kes ühtlasi teevad ettepaneku võtta selle projektiga seoses rahalisi või mitterahalisi kohustusi, annab komisjon koordineerimise teise sammuna pärast kõigi liikmesriikidega konsulteerimist suunised sobiva rakendamismehhanismi valiku, rahastamisallikate ja nende projekti raames kombineerimise ning selle projekti rakendamise muude strateegiliste aspektide kohta. Samuti võib komisjon teha osalevatele liikmesriikidele omal algatusel ettepaneku hakata mitut riiki hõlmavat projekti koordineerima lõigetes 2 ja 3 kirjeldatud sammude kohaselt.

(4) Komisjon võib anda suuniseid uue Euroopa digitaristu konsortsiumi loomise kohta vastavalt artiklile 15.

(5) Komisjon toetab mitut riiki hõlmavate projektide rakendamist, pakkudes vastavalt vajadusele artiklis 10 osutatud teenuseid ja vahendeid.

## 5. PEATÜKK

## EUROOPA DIGITARISTU KONSORTSIUM

*Artikkel 15*

**Euroopa digitaristu konsortsiumi (EDIC) eesmärk ja staatus**

(1) Liikmesriigid võivad mitut riiki hõlmava projekti rakendada Euroopa digitaristu konsortsiumi (edaspidi „EDIC“) kaudu.

(2) EDIC on juriidiline isik alates artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud komisjoni otsuse jõustumise kuupäevast.

(3) EDICul on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis vastavalt selle riigi seadustele antakse juriidilistele isikutele. EDIC võib omandada, omada ja võõrandada vallas- ja kinnisasju ning intellektuaalomandit, sõlmida lepinguid ning olla kohtus menetlusosaliseks.

(4) EDICu põhikirjajärgne asukoht peab olema mõne liikmesriigi territooriumil.

*Artikkel 16*

**EDICu loomine**

(1) EDICu loomist taotlevad liikmesriigid („taotlejad“) peavad esitama komisjonile taotluse. Taotlus tuleb esitada kirjalikult ning see peab sisaldama järgmist:

(a) komisjonile adresseeritud taotlus EDICu asutamiseks;

(b) EDICu põhikirja kavand;

(c) EDICu rakendatava mitut riiki hõlmava projekti tehniline kirjeldus;

(d) vastuvõtva liikmesriigi deklaratsioon, milles tunnustatakse EDICut alates selle loomise hetkest rahvusvahelise organisatsioonina nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ[20]artikli 143 punkti g ja artikli 151 lõike 1 punkti b tähenduses ning nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ[21] artikli 12 lõike 1 punkti b tähenduses. Kõnealustes sätetes esitatud erandite piirangud ja tingimused kehtestatakse EDICu liikmete vahel sõlmitava kokkuleppega.

(2) Komisjon hindab taotlust, võttes arvesse käesoleva otsuse eesmärke ja EDICu rakendatava mitut riiki hõlmava projekti rakendamisega seotud praktilisi kaalutlusi.

(3) Võttes arvesse lõikes 2 osutatud hindamise tulemusi ja kooskõlas artikli 25 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega, võtab komisjon rakendusaktidega vastu ühe järgmistest otsustest:

(a) otsus luua EDIC pärast seda, kui ta on jõudnud järeldusele, et käesolevas peatükis sätestatud nõuded on täidetud;

(b) otsus lükata taotlus tagasi, kui ta jõuab järeldusele, et käesolevas peatükis sätestatud nõuded ei ole täidetud, sealhulgas artikli 16 lõike 1 punktis d osutatud deklaratsiooni puudumise korral. Sellisel juhul võivad liikmesriigid siiski moodustada konsortsiumi kokkuleppega, kuid selle nimi ei ole EDIC ja see ei saa kasutada käesolevas peatükis sätestatud rakendamisstruktuuri.

(4) Taotlejaid teavitatakse lõikes 2 osutatud otsusest. Kui taotlus lükatakse tagasi, selgitatakse taotlejale sellise otsuse põhjusi selgelt ja täpselt.

(5) Otsus EDICu loomise kohta avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

(6) Artikli 19 lõike 1 punktides a ja c sätestatud ja, kui see on asjakohane, taotluses sisalduvad EDICu põhikirja olulised elemendid esitatakse EDICu loomise otsuse lisas.

*Artikkel 17*

**Liikmed**

(1) EDICu liikmete hulka peab kuuluma vähemalt kolm liikmesriiki. Hääleõiguslikeks EDICu liikmeteks on vaid need liikmesriigid, kes pakuvad rahalist või mitterahalist panust.

(2) Pärast seda, kui otsus EDICu loomise kohta on vastu võetud, võivad liikmesriigid sellega igal ajal liituda põhikirjas täpsustatud õiglastel ja mõistlikel tingimustel.

(3) Liikmesriigid, kes rahalist või mitterahalist panust ei paku, võivad EDICuga ühineda hääleõiguseta vaatlejatena.

(4) EDIC võib olla osalemiseks avatud ka muudele üksustele peale liikmesriikide, sealhulgas näiteks rahvusvahelistele organisatsioonidele ja eraõiguslikele üksustele, nagu põhikirjas täpsustatud. Sellisel juhul on liikmesriikidel liikmete kogus ühiselt

[20] Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

[21] Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ (ELT L 9, 14.1.2009, lk 12).

häälteenamus olenemata sellest, kui suure panuse annavad muud üksused kui liikmesriigid.

*Artikkel 18*

**Juhtimine**

(1) EDICul peab olema vähemalt kaks järgmist juhtorganit:

(a) liikmete kogu, mille moodustavad liikmesriigid, artikli 17 lõikes 4 osutatud muud üksused ja komisjon ning millel on täielik otsustusõigus, kaasa arvatud õigus võtta vastu eelarve;

(b) liikmete kogu nimetatud direktor, kes on täitevorgan ja EDICu esindaja.

(2) Komisjon osaleb liikmete kogu aruteludes ilma hääleõiguseta. Kuid juhul, kui mitut riiki hõlmavasse projekti annab rahalise panuse kesksel juhitav liidu programm, on komisjonil liikmete kogu otsuste suhtes vetoõigus.

(3) EDICu põhikirjas nähakse ette konkreetsed juhtimist käsitlevad sätted, mis on kooskõlas lõigete 1 ja 2 nõuetega.

*Artikkel 19*

**EDICu põhikiri**

(1) EDICu põhikiri sisaldab vähemalt järgmist:

(a) liikmete nimekiri, vaatlejad ning menetlus, mille kohaselt teha liikmeid ja esindamist puudutavaid muudatusi, mille puhul austatakse mitteosalevate liikmesriikide õigust liituda mõne EDICuga;

(b) mitut riiki hõlmava projekti üksikasjalik kirjeldus, liikmete ülesanded ja, kui see on asjakohane, orienteeriv ajakava;

(c) põhikirjajärgne asukoht ja nimi;

(d) liikmete õigused ja kohustused, kaasa arvatud kohustus rahastada eelarvet;

(e) hääleõigused;

(f) reeglid, mis puudutavad taristu omandilist kuuluvust, intellektuaalomandit ja muid varasid, vastavalt asjaoludele.

(2) Põhikirja muudatuste suhtes kohaldatakse artiklis 16 osutatud menetlust.

*Artikkel 20*

**Vastutus**

(1) EDIC vastutab oma võlgade eest.

(2) Liikmete rahaline vastutus EDICu võlgade eest piirdub nende panusega EDICusse. Liikmed võivad põhikirjas täpsustada, et nad võtavad kindlaksmääratud vastutuse, mis on suurem nende panusest, või piiramatu vastutuse.

(3) Liit ei vastuta EDICu võlgade eest.

*Artikkel 21*

**Kohaldatav õigus ja jurisdiktsioon**

(1) EDICu loomise ja toimimise suhtes kohaldatakse:

(a) liidu õigust, eeskätt käesolevat otsust;

(b) selle riigi õigust, kus on EDICu põhikirjajärgne asukoht, küsimustes, mille suhtes ei kohaldata või kohaldatakse ainult osaliselt punktis a osutatud õigusakte;

(c) põhikirja ja selle rakenduseeskirju.

(2) Ilma et see piiraks juhtumeid, mil Euroopa Liidu Kohus on pädev aluslepingute alusel, määratakse liikmete vahel, liikmete ja EDICu vahel ning EDICu ja kolmandate isikute vahel seoses EDICuga tekkivate vaidluste lahendamiseks pädev kohus kindlaks vastavalt selle riigi õigusele, kus on EDICu põhikirjajärgne asukoht.

*Artikkel 22*

**Lõpetamine**

(1) Põhikirjas sätestatakse EDICu tegevuse lõpetamise menetlus, mis järgneb liikmete kogu otsusele. Tegevuse lõpetamine võib kaasa tuua tegevuse üleviimise mõne teise õigussubjekti alla.

(2) Kui EDIC ei suuda oma võlgu tasuda, kohaldatakse selle riigi maksejõuetuseeskirju, kus asub EDICu põhikirjajärgne asukoht.

*Artikkel 23*

**Aruandlus ja kontroll**

(1) EDIC koostab iga-aastase tegevusaruande, mis sisaldab tema tegevuse tehnilist kirjeldust ja finantsaruannet. Liikmete kogu kiidab tegevusaruande heaks ja see edastatakse komisjonile. See aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

(2) Komisjon võib anda soovitusi iga-aastases tegevusaruandes käsitletud teemade kohta.

## 6. PEATÜKK

## LÕPPSÄTTED

*Artikkel 24*

**Teabe esitamine**

(1) Liikmesriigid esitavad komisjonile tolle taotlusel teabe, mis on vajalik, et komisjon saaks täita käesolevast otsusest tulenevaid ülesandeid, eeskätt teabe, mis on vajalik artiklite 7, 8 ja 9 rakendamiseks. Komisjoni nõutav teave peab olema kõnealuste ülesannete täitmise seisukohast proportsionaalne. Kui esitatud teabes viidatakse teabele, mille ettevõtjad on varem esitanud liikmesriigi taotlusel, teatatakse sellest nendele ettevõtjatele.

*Artikkel 25*

**Komitee**

(1) Komisjoni abistab komitee („sidekomitee“). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

(2) Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5, võttes arvesse selle artiklit 8.

*Artikkel 26*

**Jõustumine**

(1) Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

| | |
|---|---|
| *Euroopa Parlamendi nimel* | *Nõukogu nimel* |
| *president* | *eesistuja* |